

[Henning Dyremose]

hilsen til hr. Jes Lunde – et forlig, der holder, uanset hvilken regering der sidder, og uanset om der kommer folketingsvalg midt i et finansår. Vi anbefaler den og synes, det er en god finanslov.«

Hvis ikke statsministeren dementerer det, så betragter jeg det som en bekræftelse af økonomiministerens synspunkt, og at det derfor er gældende.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 24 af Holger K. Nielsen (SF) (se foran)
forkastedes, idet 10 (SF) stemte for, 104 (S, KF, V, FP, CD, RV, KRF og Hans Erenbjerg (UP)) imod.

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 25 af Pia Kjærsgaard (FP) (se foran)
forkastedes, idet 7 (FP) stemte for, 104 (S, KF, V, SF, CD, RV og KRF) imod.

Hermed sluttede åbningsdebatten.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 20.15.

Mødet udsat kl. 19.25

Mødet genoptaget kl. 20.15

Den sidste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 56:

Forslag til folketingsbeslutning om Folketingets tilslutning til tillægsaftale af 1. februar 1993 til aftale af 6. oktober 1992 mellem regeringen og det færøske landsstyre med senere ændringer.

Af statsministeren (Nyrup Rasmussen).
(Fremsat 3/2 93).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Sonja Mikkelsen (S):

Ikke mindst af hensyn til de ærede tilhørere, der stadig væk holder ud, skal jeg redegøre for Socialdemokratiets stilling til denne sag.

Med det beslutningsforslag, som er til behandling her, anmoder regeringen Folketinget om at pålægge regeringen at gennemføre den tillægsaftale, som regeringen indgik med det færøske landsstyre natten til den 1. februar, hurtigst muligt; Folketinget opfordres desuden til at anmode Finansudvalget om en hurtig og velvillig behandling af finansministerens ansøgning, som er baseret på aftalen.

Socialdemokratiet medvirker gerne til begge dele, ligesom vi gerne medvirker til, at dette beslutningsforslag kan færdigbehandles så hurtigt som muligt. Det forventer vi også at de 6 øvrige partier bag aftalen fra oktober 1992 vil medvirke til, så forudsætningen i tillægsaftalens punkt 10 om politisk tilslutning i Danmark kan opfyldes.

Det er jo ikke helt almindeligt, at en regering fremsætter et beslutningsforslag, men i denne situation vil jeg gerne takke regeringen, fordi man har valgt at gøre det. På den måde får Folketinget et værdigt beslutningsgrundlag, når der skal tages stilling til den danske hjælp til færingerne, for selv om det er en sag, Finansudvalget selv kan færdigbehandle, var vi sikkert under alle omstændigheder blevet præsenteret for sagen her i salen. Det skulle Fremskridtspartiet nok have sørget for, ligesom det var tilfældet i oktober 1992, da partiet forsøgte at slå politisk plat på Færøernes meget kritiske økonomiske situation, der desværre yderligere er forværret.

Kapitaltilførslen på 350 mio. kr. til det færøske landsstyre skal gøre det muligt for landsstyret at indskyde yderligere kapital i Finansieringsfonden af 1992, så en af øernes største banker kan reddes fra betalingsstandsning. Et bankkrak ville få helt uoverskuelige konsekvenser for den færøske befolkning.

Der må ikke herske tvivl om, at den danske regering og Folketinget har en forpligtelse og også en vilje til at hjælpe det færøske landsstyre og Lagting i denne situation, men det er klart, at en hjælp af denne størrelsesorden ikke kan gives betingelsesløst. Men i Socialdemokratiet er vi tilfredse med, at den nye aftale baserer sig på landsstyrets og Lagtingets egne valg af midler til at imødegå den dybe krise i den færøske økonomi. Aftalen respekterer det

[Sonja Mikkelsen]

helt basale i selvstyret, samtidig med at der helt konkret tages fat på at løse de store problemer.

Baggrunden for tillægsaftalen er således en erklæring fra det færøske landsstyre om, at Nationalbanken kan overtage færøske gældsbeviser for 350 mio. kr. og med udløbsdato den 5. maj i år, med staten som garant, og at staten herefter indtræder som långiver. Denne erklæring viser, at landsstyret og Lagtinget har taget fat på de nødvendige strukturændringer i det altdominerende erhverv på Færøerne, nemlig fiskeriet. Samtidig skal landsstyret få budgettet til at balancere, en uhyre vanskelig opgave. En af metoderne er ændring af skatteloftet, en anden er stop for nye anlægsinvesteringer for resten af 1993. I Danmark er det jo ingen hemmelighed, hvilke konsekvenser det får for beskæftigelsen. Det er og bliver en hård omgang for den færøske befolkning.

Desuden er den danske regering og landsstyret enige om, at grundlaget for aftalen skal være, at den danske aktieselskabslov, anparatslov, årsregnskabslov og lov om visse kreditinstitutter skal gælde for Færøerne, og at Færøernes bank- og sparekasselov skal fordanskes. Når disse love træder i kraft på Færøerne med de nødvendige overgangsordninger og tillempninger, blandt andet fordi Færøerne ikke er medlem af EF, vil det give større gennemskuelighed og dermed skabe et bedre beslutningsgrundlag for færingerne og det færøske erhvervsliv. Dertil kommer, at der skal etableres en strukturfond, som får til opgave at medvirke til at reorganisere virksomheder, men også at afvikle virksomheder, der ikke er levedygtige.

Endelig er det aftalt, at der nu skal optages forhandlinger om at omlægge statens tilskud og refusioner til Færøerne til generelt bloktilskud efter samme model, som kendes for Grønland. Dette understreger endnu en gang, at Færøernes selvstyre respekteres af den danske regering og Folketinget.

Jeg håber, at debatten i dag vil efterlade et noget andet indtryk på Færøerne end det, som Fremskridtspartiet forsøgte at skabe med beslutningsforslaget i oktober 1992.

I Socialdemokratiet har vi en klar forventning om, at ikke alene regeringspartierne, men også de 3 øvrige partier, der stod bag den første aftale, vil gå ind for dette beslutningsforslag, så der efter i dag ikke hersker tvivl om, at

Danmark tager rigsfællesskabet med Færøerne alvorligt og er parat til at hjælpe øerne i denne kritiske økonomiske situation.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Fru Sonja Mikkelsen benyttede indtil flere gange den formulering, at Fremskridtspartiet havde slået politisk plat på den daværende bevilling i oktober 1992. Jeg vil gerne tilbagevise den påstand og blot til orientering for fru Sonja Mikkelsen og det øvrige Folketing meddele, at som det fremgik meget præcist dengang, bekymrede det Fremskridtspartiet, at et flertal i Folketinget var parat til nærmest uden videre at flytte for ½ mia. kr. velfærd fra Danmark til Færøerne. Vi er valgt til det danske Folketing, i hvert fald vi i Fremskridtspartiet, for at varetage danske skatteyderes interesser, og hvis det skal kaldes plat at varetage danske skatteyderes interesser, må fru Sonja Mikkelsen om det.

Men det, der kalder mig herop, er Socialdemokratiets mindretalsudtalelse i betænkningen fra Det Politisk-Økonomiske Udvalg af 28. oktober 1992, hvor man siger:

»Harde mindretallet været taget med på råd, før aftalen blev indgået, havde det anbefalet mindre indgribende vilkår i aftalen, hvad angår færøske budgetspørgsmål, ...«.

Mit spørgsmål til fru Sonja Mikkelsen er: Mener fru Sonja Mikkelsen, nu hvor Socialdemokratiet selv har regeringsansvar, at kravene til det færøske landsstyre er mindre indgribende end dem, der blev stillet i oktober 1992? Eller har Socialdemokratiet, efter at man er kommet på regeringstaburetterne, indtaget en anden holdning til spørgsmålet end den, der blev tilkendegivet i det nævnte citat i betænkningen over beslutningsforslag nr. B 10?

(Kort bemærkning).

Sonja Mikkelsen (S):

Jeg skal først korrekse hr. Kim Behnke. Jeg sagde ikke, at Fremskridtspartiet faktisk slog politisk plat, men at man forsøgte at slå politisk plat, og det er to forskellige ting.

Så vil jeg gerne give to konkrete svar på det, der blev spurgt om. For det første var det ikke lige vores kop te, at man inddrog Den Internationale Valutafond i aftalen af oktober 1992. Det var ikke nødvendigt efter vores opfattelse;

[Sonja Mikkelsen]

vi mente, at denne rådgivning godt kunne være sket fra dansk side, så man ikke inddrog Den Internationale Valutafonds folk. Det var primært det, som vi sigtede til med bemærkningerne i betænkningen, og vi har ikke i den aktuelle sammenhæng yderligere inddraget udefrakommende i disse interne anliggender mellem Færøerne og Danmark. Det er den ene ting.

Den anden ting, som jeg også understregede i mit første indlæg, er, at vi er tilfredse med i Socialdemokratiet, at regeringen har fået nogle anvisninger fra Færøerne på, hvordan man fra færøsk side forventer, at man selv kan løse problemerne. Det er også meget vigtigt for os i denne sammenhæng, og dermed føler vi os imødekommet i forhold til vort betækningsbidrag fra oktober 1992.

(Kort bemærkning).

Atli Dam (S):

Jeg vil gerne have lov til at anholde bemærkningen om, at der er tale om at flytte for ½ mia. kr. velfærd fra Danmark til Færøerne, og at det giver Fremskridtspartiet en speciel forpligtelse. Der kan aldrig blive tale om at flytte disse penge, før garantierne er blevet effektive, og som det er blevet påpeget flere gange, er ikke én eneste krone af de garantier, der foreløbig er ydet til Færøerne af den danske regering, blevet effektiv indtil nu.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Så må jeg spørge hr. Atli Dam: Kan hr. Atli Dam garantere over for Folketinget nu i dag, at hverken de 500 mio. kr. fra oktober 1992 eller de 350 mio. kr., vi taler om nu, bliver indfriet? Hvis hr. Atli Dam kan garantere det, er der jo ingen problemer. Men det kan hr. Atli Dam ikke, og det er der ingen i dette Folketing der kan.

Jeg skal i min ordførertale komme tilbage til, at lige så vel som forsikringerne i alle de festtaller, der blev holdt i oktober 1992, om, hvor sikker denne halve milliard var, er blevet gjort til skamme, vil det også ske for de næste 350 mio. kr. For hvad er det, de færøske toppolitikere udtaler i disse dage? Jo, hvis man ikke hælder mindst 4-5 mia. kr. i Færøernes kasse, bryder den færøske økonomi sammen.

Fru Sonja Mikkelsen siger, at bemærkningerne i betækningsbidraget var møntet på spørgsmålet om IMF-økonomerne. Det er rigtigt, de bliver også nævnt, men afsnittet indeholder også et ikke uvæsentligt ord, og jeg citerer igen:

»Havde mindretallet været taget med på råd, før aftalen blev indgået, havde det anbefalet mindre indgribende vilkår i aftalen, hvad angår færøske budgetspørgsmål, . . . « – og så kommer det afgørende ord »ligesom« – » . . . ligesom mindretallet ikke ville have draget IMF-økonomer ind . . . «.

Ordet »ligesom« betyder altså, at man taler om to ting, dels om IMF-økonomerne, dels at man synes, kravene er for stramme.

Og så siger fru Sonja Mikkelsen, at denne gang har man lyttet til rådet fra de færøske politikere. Vil fru Sonja Mikkelsen dermed antyde, at den aftale, der blev indgået i oktober 1992, ikke skete efter aftale og i forståelse med de færøske politikere og efter råd fra de færøske politikere?

Anne Birgitte Lundholt (KF):

Ingen kan benægte, at Færøerne står i en alvorlig situation, og at vi alle sammen må arbejde konstruktivt for at finde en holdbar løsning både af hensyn til Færøerne, men selvfølgelig også af hensyn til os selv, og for at sikre de midler, vi tidligere har stillet til rådighed for Færøerne.

Den færøske side af sagen skal vi nok få løst hurtigt, men Det Konservative Folkeparti ser dog to hovedproblemer ved det beslutningsforslag og det aktstykke, som regeringen har præsenteret os for.

For det første – og det er et rent dansk problem: Har regeringen forestillet sig, hvor pengene skal komme fra? Det Konservative Folkeparti har haft og vil stadig væk have det standpunkt, at alle offentlige udgifter skal være finansierede, inden de gives ud. Vi erkender, at der er tale om en engangsudgift, men også engangsudgifter skal altså findes på husholdningsbudgettet.

Et andet spørgsmål, der også trænger sig på, håber jeg kan besvares helt klart: Er dette lån på 350 mio. kr., som det jo bliver til, en reel og en endelig løsning, som kan hjælpe Færøerne på rette vej, eller er der tale om en stakket frist? Jeg mener, at både de danske skatteydere

[Anne Birgitte Lundholt]

og den færøske befolkning har krav på et klart svar. Hertil kommer en lang række detailspørgsmål, og jeg kan nævne nogle af dem både her og i udvalget senere hen.

Jeg vil først omtale det danske problem, og jeg vil godt præcisere, at vi anser det for et isoleret problem, der ikke skal ses i sammenhæng med selve behandlingen af aktstykket eller af beslutningsforslaget. Det Konservative Folkeparti vil faktisk gerne medvirke til, at Færøernes problem nu kan løses på en værdig måde og med hensyntagen til såvel de danske skatteydere som til Færøernes forståelige ønsker.

Det danske problem består som nævnt af to simple spørgsmål: Hvor forestiller regeringen sig, at de 350 mio. kr. skal komme fra, og hvilken sikkerhed har vi for, at pengene kommer tilbage til den danske statskasse?

Hvad angår fremskaffelsen af beløbet, går jeg ud fra som givet, at regeringen vedstår finansloftalen og agter at indkalde finanslovpartierne, så vi i enighed kan finde beløbet på finansloven med respekt for den aftale, som vi tidligere i dag har fået bekræftet eksistensen af. Vi vil selvfølgelig tilsiige en konstruktiv holdning, Det Konservative Folkeparti medvirker gerne med forslag i den retning.

Hvad angår den anden del af problemet, sikkerheden for pengene og det rent færøske anliggende, er det jo faktisk to sider af samme sag. I Det Konservative Folkeparti er vi helt opmærksomme på, at Færøerne som en naturlig ting ønsker at bestemme mest muligt selv, men det er også klart, at vi fra dansk side må stille nogle ganske skrappe krav, hvis vi skal låne et så stort beløb ud.

Vi er også opmærksomme på, at der er tale om betaling af fortidens synder, men det er klart, at det er i både dansk og færøsk interesse, at øerne kommer på fode igen, og derfor har vi en lang række spørgsmål, som vi vil bede om enten at få besvaret her eller i udvalget. Hvor langt er man kommet med de ændringer, der var varslet i oktober 1992? Vi vil f.eks. gerne vide, om de offentlige udgifter, herunder de offentlige lønninger, er justeret tilstrækkeligt ned. Hvor langt er man kommet med omstruktureringen og overvejelserne om lukning af subsidieret, underskudsgivende virksomhed? Hvad betyder omlægningen mellem refusion og bloktilskud? Hertil kommer en lang række andre spørgsmål, men dem kan vi afklare i løbet af aftenen.

Som sagt vil Det Konservative Folkeparti gerne medvirke til en hurtig behandling af aktstykket og af beslutningsforslaget, men vi går ud fra, at det kan foregå under forbehold af og under accept af, at finansloftalen er gældende, og at de 6 partier i fællesskab skal finde de 350 mio. kr. inden for finanslovens rammer.

Svend Heiselberg (V):

I Venstre har vi stor forståelse for vore venner på Færøerne, og vi vil gerne være med til at finde en løsning på nogle af deres økonomiske problemer.

Vi ved, at færingerne bl.a. er stærkt afhængige af fiskeriet, og de er naturligvis underlagt samme problemer som eksempelvis danske fiskere, der må kæmpe med for små fangstkvoter og for små fiskepriser i forhold til deres udgifter. Derfor skal færingerne gennemgå den samme strukturtilpasning, som den danske fisker har gjort i de senere år, f.eks. totalt forbud for tilgang af nye fiskerfartøjer, og det bliver også nødvendigt at afhænde overkapaciteten af fiskerflåden ved salg eller ophugning.

Men alt dette er naturligvis ikke tilstrækkeligt til at løse deres problemer, og færingerne kommer derfor heller ikke uden om, sådan som det også er aftalt med både den tidligere KV-regering og den nuværende rødskiverregering, at der skal ske en betydelig opstramning af den generelle offentlige udgiftspolitik.

Men det er klart, at der står dette spørgsmål tilbage: Har regeringen nu garanti for, at den allerede givne garanti på 500 mio. kr. og den nye på 350 mio. kr. vil være tilstrækkelige, så vi ikke om ganske kort tid bliver mødt med nye anmodninger om nye garantier? Jeg har bemærket, at lagmanden efter et nattemøde med statsministeren ikke var sikker på, at det beløb, der var stillet i udsigt, var tilstrækkeligt. Jeg har ligeledes bidt mærke i, at andre inden for den finansielle sektor nævner, at der skal 5 mia. kr. til for at klare de økonomiske problemer, og derfor vil jeg stille statsministeren dette spørgsmål: Hvilken garanti kan statsministeren give Folketinget for, at der ikke bliver behov for yderligere ekstraordinære – for måske at kalde tingene ved dens rette navn – tilskud? Kan statsministeren garantere, at den færøske regering kan magte opgaverne, få vendt den økonomiske udvikling på Færøerne?

[Svend Heiselberg]

I Venstre er vi interesserede i at kende problemets omfang på Færøerne, så løsningen af øernes økonomiske problemer ikke bliver diffus og borgerne på Færøerne nu også kan leve med og tilpasse sig de aftaler, der er lavet med det færøske Lagting.

Jeg vil også spørge statsministeren, hvad en omlægning af statens tilskud og refusion til det generelle bloktilskud vil indebære. Nu har Færøerne jo valgt at stå uden for EF – det er deres eget valg, og det har vi altid respekteret – men nu står det vel efterhånden klart for alle, at det forringer Færøernes økonomi at stå udenfor. Det bør derfor siges helt klart, at regeringen ikke kan sendes videre til Danmark, og at vi skal have det for øje, når vi drøfter de økonomiske relationer mellem Danmark og Færøerne.

Til slut går jeg ud fra, at regeringen er parat til at finde de foreløbig 350 mio. kr. i besparelser på finansloven. Efterfølgende skal vi meddele, om vi kan støtte den af rødkløverregeringen indgåede aftale.

Jes Lunde (SF):

Jeg kan tilslutte mig nogle af de spørgsmål, der er rejst af partierne Venstre og De Konservative. Det er naturligt at spørge, om det her er nok til at redde situationen på Færøerne, men det må man jo gå ud fra at det er. Når man har brugt nattetimer på at diskutere sig frem til disse ordninger, må det være, fordi man mener, det er det, der er brug for.

Jeg synes selv, det er en god idé, at man denne gang har knyttet nogle nye ting til og prøver at få lidt mere styr på erhvervslovgivningen og anden lovgivning på Færøerne. I kølvandet på den sidste debat blev der jo hvirvlet nogle eksempler op på, at tingene ikke foregik på en måde, som var antagelig efter dansk lovgivning, så jeg synes, det er udmærket, at man nu har aftalt med Lagtinget, at man overfører noget af den danske lovgivning på de pågældende områder til Færøerne.

Angående beløbets størrelsesorden er jeg enig med hr. Atli Dam i, at der ikke er tale om en pengeoverførsel; det er en garanti, vi giver, og derfor har vi et begrundet håb om, at det kan lade sig gøre for Færøerne at redde stormen af og klare sig endda, så garantien ikke bliver effektiv. Men vi synes i SF, det er naturligt, at vi giver denne garanti og giver Færøer-

ne en chance for at klare krisen. Hvis vi trak tæppet væk under dem, ville det få helt urimelige menneskelige konsekvenser.

I forbindelse med debatten sidste gang er SF faldet over nogle udtalelser fra hr. Breckmann om, at på Færøerne havde man i hvert aldrig tænkt sig at betale sig så meget i skat som i Danmark. Det var lidt svært for os i den situation at begrunde, at de danske skatteydere skulle gå ind med sikkerhedsnettet, men jeg har forstået, at man nu også i denne aftale tager en lille smule fat på det emne ved at rejse diskussionen om det skatteloft, man har på Færøerne. Når danske skatteydere hjælper til med det her, synes jeg, det er naturligt, at man også på Færøerne selv viser en tilsvarende vilje, og jeg er glad for, at det også er det, vi kan læse ud af de aftaler, der er indgået.

Kim Behnke (FP):

Først vil jeg da gerne sådan kollegialt kvittere for Socialdemokratiets måde rent parlamentarisk at håndtere denne sag på. Vi havde lavet et beslutningsforslag, som vi ikke får brug for, og det skal vi da selvfølgelig kvittere for. Det gør dog ikke, at vores engagement i sagen bliver så meget mindre – måske nærmere tværtimod.

Jeg vil gerne starte med at sige, at da vi i oktober diskuterede denne sag sidst, var et af de vægtigste argumenter, altså en af de ting, der faktisk ramte Fremskridtspartiet hårdest, påstanden fra Folketingets talerstol – dengang særligt fra hr. Jacob Lindenskov – om, at hvis Fremskridtspartiet ville gøre sig den ulejlighed at tage en tur til Færøerne, ville vi ved selvsyn se, at vi ikke havde hold i mange af de påstande, vi kom med. Så et medlem fra Fremskridtspartiet rejste til Færøerne, og jeg tror faktisk, at hvis hr. Jacob Lindenskov i dag kunne kigge i bakspejlet, ville han måske fortryde, at han provokerede Fremskridtspartiet til at rejse til Færøerne, for hr. Jes Lunde har jo ret: Der blev unægtelig hvirvlet eksempler op fra den færøske virkelighed i kølvandet på beslutningen i oktober måned, og det skyldes ikke mindst, at vi fra Fremskridtspartiets side forsøgte at føle os forpligtet til at oplyse det danske folk om, hvad der reelt foregår på Færøerne.

Nu er vi her så igen. Fremskridtspartiet kunne så let som ingenting være hånligt og sige, at

[Kim Behnke]

det var, fordi man ikke lyttede til Fremskridtspartiet i oktober måned. Vi forudså dengang, at hvis ikke de personer, som udgjorde toppen af kranssekagen på Færøerne – og som fortsat har ansvaret – blev fjernet fra deres poster, ville tingene fortsat gå skævt. Vi forudså også, at de 500 mio. kr., som blev givet i garantibevilling, nærmest var en smule sminke, og at det ikke ville hjælpe noget som helst. Desværre fik vi ret i begge vores påstande, og fristelsen er da også stor til at citere fra debatten i oktober måned. Man kan citere såvel den daværende statsminister og den konservative ordfører, hr. Henning Andersen, som Venstres ordfører, hr. Svend Heiselberg, der alle gjorde meget ud af at fortælle Folketinget, at det, der var tale om, var sådan et lille smart arrangement, der lige her og nu skulle give færingerne hjælp til selvhjælp. Så var problemerne løst, og det danske Folketing kunne roligt være med til at give bevillingen. En af Socialdemokratiets ordførere, hr. Henning Rasmussen, gjorde sig endda den ulejlighed at belære Folketinget i en meget lang og inderlig tale. Jeg citerer fra Folketingets forhandlinger, spalte 1014: »Kollegerne kan være ganske trygge på den måde, at de øvrige medlemmer af Det Politisk-Økonomiske Udvalg bortset fra Fremskridtspartiet føler sig utrolig godt behandlet ...« – en understregning af, at der ingen som helst problemer var med dette arrangement; det viste der sig alligevel at være.

Det, der har gjort mest indtryk på os denne gang, er sådan set, at hr. Breckmann i dansk tv har meddelt, at der mindst skal 4 mia. kr. til for at rette op på færøsk økonomi, og at en færøsk bankdirektør, Helgi Fossadal, på forsiden af Berlingske Tidende den 2. februar 1993 har fortalt, at der skal 5 mia. kr. til for at få rettet op på færøsk økonomi, og derfor er det vigtigste spørgsmål i denne sag: Hvorfor skal Folketinget og Fremskridtspartiet tro på, at disse 350 mio. kr. nu er det, der løser problemerne, når de 500 mio. kr. fra oktober måned, som vi dengang blev grundigt belært om var det, der skulle til for at løse problemerne, viste sig ikke at slå til? Vi har en lang række spørgsmål, som vi ønsker at stille statsministeren i et samråd, der – har jeg forstået – skal finde sted efter forhandlingerne i salen, og derfor skal vi ikke trætte Folketinget med at nævne alt det, vi gerne vil have svar på under forhandlingerne.

Til slut vil jeg bare som et eksempel på, at vi faktisk ikke tror, at det endnu er gået op for færingerne selv, hvor alvorlig situationen er, citere fra Berlingske Tidende netop i dag, hvor det under overskriften: »Fortsat færøsk tunnelbyggeri« af en hr. Svend Aage Ellefsen fortælles, at man ikke tager den aftale, man har indgået med regeringen, så højtideligt, for nok må man ikke bygge tunneler, men man må da gerne fortsætte med at bygge veje og øvrige anlæg.

Duetoft (CD):

I CD kan vi støtte beslutningsforslaget, men jeg må sige, at jeg heller ikke har den store tiltro til, at det bliver sidste gang, jeg går på talerstolen om Færøerne. Det kan da godt være, at der kommer mere, og det må vi så se på, men jeg kan allerede nu advisere, at når aktstykket kommer i Finansudvalget, vil vi nok grave en smule i forhistorien, for der er hvirvlet så mange forskellige ting op, at det måske kunne være gavnligt både for Folketinget og da bestemt også for færingerne selv at få gennemtrawlet nogle af disse ting. Det kunne være, at der var ting og sager, der skulle ændres, så lad os vende tilbage til det i forbindelse med gennemgangen af aktstykket i Finansudvalget.

Men beslutningsforslaget støtter vi altså.

Jørgen Estrup (RV):

Jeg tror, at vi alle sammen er klar over, hvor beklagelig en økonomisk situation der er tale om for Færøerne, og hvor ubehageligt det også må være for den færøske befolkning at skulle igennem processen i det danske Folketing og naturligvis også det, der følger efter. Det synes jeg vi skal tænke på, når vi diskuterer det beslutningsforslag, der ligger her.

Jeg synes først og fremmest, at vi skal behandle det i en ånd af fællesskab. Det er immervæk det, der skal bære, når vi nu prøver at løse problemerne, og efter at have hørt hr. Kim Behnke på talerstolen et par gange vil jeg godt føje til, at det, jeg efterlyser i hr. Kim Behnkes i og for sig meget forståelige interesse i og forbehold over for, om dette nu løste problemerne, lige præcis var en understregning af, at der er et fællesskab, og at vi står ved det fællesskab; det synes jeg er værd at understrege.

Så tror jeg, at det selvfølgelig vil være vanskeligt for den færøske befolkning at accepte-

[Jørgen Estrup]

re, at der nu stilles betingelser i forbindelse med sådan en garanti. Det synes jeg er ret forståeligt, men jeg synes også, at man samtidig skal sige til både den færøske befolkning og til repræsentanterne for den færøske befolkning, at det måske trods alt er den bedste vej. Det er en gang imellem det, der er nødvendigt, når man oplever, at man er kommet ud ad et spor, som ikke fører det rigtige sted hen. Det kan både give stof til eftertanke, og det kan måske også være bekvemt i en periode at sige, at andre har opstillet disse betingelser for os, og dem må vi leve med, mens vi selv prøver at få det til at fungere, for der er ingen tvivl om, at dette skal føre til, at den færøske befolkning selv får styr på sin økonomi.

Det kan ikke være meningen – og jeg ved, at den færøske befolkning ikke ønsker det – at den danske befolkning skal tage hånd om det. Det er en overgangsløsning, noget forbigående, og i det lys synes jeg vi skal se beslutningsforslaget, og fra radikal side vil vi meget gerne være med til at hjælpe, uanset om vi ser, at der også vil blive problemer fremover.

Glønborg (KRF):

Kristeligt Folkeparti støtter beslutningsforslaget, og det gør vi netop ud fra fællesskabstanken. Der er en alvorlig risiko for noget meget slemt i færøsk økonomi, hvis vi ikke gennemfører dette beslutningsforslag, og derfor gør vi det naturligvis, men samtidig vil jeg godt sige, at vi tilkendegiver dermed, at vi respekterer rigsfællesskabet fuldt ud; Færøerne og Danmark har meget tilfælles, og det ønsker vi fortsat at have.

Vi ved også godt, at der i forskellige dele af riget er forskellige indtægtsmuligheder. Mellem danske amter og kommuner har vi en udligningsordning, sådan at man de steder, hvor man har det lidt vanskeligt, får tilskud fra de steder, hvor det går godt, og på den måde prøver vi at udligne det lidt. Vi har også igennem mange år haft den ordning, at der overføres et tilskud fra Danmark til Færøerne.

Fra Kristeligt Folkepartis side har vi tidligere peget på, at vi synes, der er noget skævt i den udligningsordning, fordi det faktisk viser sig, at der overføres så meget fra Danmark, at gennemsnitsbruttonationalindkomsten pr. indbygger bliver højere på Færøerne, end den er i Danmark, efter at dette tilskud er overført. På

den måde plejer vi altså ikke at lave udligningsordninger imellem de forskellige dele af landet, så vi synes egentlig heller ikke, at det er en rimelig måde fortsat at lave udligningsordninger imellem Danmark og Færøerne på. Det har vi tidligere bedt om at man ser på, og jeg forventer sådan set også, at man fra færøsk side siger, at det kan man ikke blive ved med at være bekendt.

Men vi har fuld forståelse for, at man kan komme ud i en øjeblikkelig dårlig økonomisk situation, og det er Færøerne nu kommet, og jeg vil sige, at noget af det, de har været udsat for, naturligvis er helt uden deres egen skyld, men det forbrug, der har været på Færøerne igennem nogle år, er de ikke selv uden ansvar for, og vi respekterer hinanden så meget, at vi også mener, at de kan bære ansvaret for, at de stiller deres økonomiske forhold sådan an, at de kan få tingene til at løbe rundt.

Ingen tvivl om, at vi støtter forslaget, og vi gør det også uden bitterhed, men vi vil godt være med til, at vi fremover ser lidt på hele den økonomiske sammenhæng mellem Færøerne og Danmark; vi synes, det er det mest rimelige.

Fra Kristeligt Folkepartis side har vi aldrig været modstandere af, at der går penge ud af Danmark. Vi har stemt meget varmt for masser af milliarder ud af Danmark til mennesker, der virkelig var i nød, men vi stiller nogle særdeles skrappe krav til dem, vi yder ulandsbistand til. De skal være nede på bruttonationalindkomsten af en helt anden størrelsesorden, og så giver vi det med meget, meget stor glæde, men det har ikke været med helt så stor glæde, og vi har ikke syntes, det var helt så rimeligt at lade en del af pengene gå til Færøerne. Men det er altså på længere sigt, at vi skal tale om disse ting.

Beslutningsforslaget med de dertil knyttede betingelser synes vi er helt i orden.

Atli Dam (S):

Vi står over for andet afsnit af en kedelig udvikling, nemlig en opfølgning af den aftale, der blev indgået den 6. oktober 1992. Personlig var jeg ikke tilfreds med den aftale, men vedstår mig ansvaret for at have indgået den, og det mener jeg er rigtigt at gøre. Har man indgået en aftale, er man part af den, uanset om man er tilfreds eller mindre tilfreds.

[Atli Dam]

Der er i den forbindelse bragt en del misforståelser frem, bl.a. at man kunne have givet sig tid til at ordne problemerne mere langsigtet. Men systemet virker nu engang sådan, at når Banktilsynet træder til, er det Banktilsynet, der sætter tidsfristerne. Fra færøsk side kan vi være utilfredse med, at Banktilsynet refererer til det danske Industriministerium, og at vi derfor ikke får nogen orientering, men besked en fredag aften på at komme til Danmark for at indgå en aftale inden mandag morgen.

Vi mener, at den danske regering har været for sent ude, og at det bl.a. medførte, at vi ikke fik den rigtige løsning. F.eks. fik vi nogle meget skrappe betingelser, der har gjort betydelig skade ude i verden over for andre långivere til Færøerne. Det er jo nemlig sådan, at vi har andre finansieringsbehov i milliardklassen end det, som de færøske banker har. Hele den færøske lagerfinansiering drejer sig om milliarder, som i de senere år er finansieret af Hambro's Bank i London.

Det er klart, at disse kanaler bliver lukket, når man modtager sådanne signaler fra Danmark og Færøerne. Det skulle naturligvis have været ordnet i al stilfærdighed, og man skulle have indgået en langsigtet aftale om, hvordan man skulle bære sig ad, men det blev altså ikke gjort. Det kan man nu beklage, men i og med at det ikke blev gjort, har man fra den danske regerings side også påtaget sig en betydelig del af ansvaret for, at det gik, som det gjorde, og derfor må man medvirke nu igen.

Den danske regering, som ikke er ansvarlig for disse penge – man har fået en låntager ind, sådan at den færøske skatteborger nu er ansvarlig for pengene – satte som betingelse, at man skulle have flertal i både finansieringsfonden og i banken, men beklageligvis har hverken bankens ledelse eller fonden kunnet foretage sig noget i de forløbne 4 måneder. Man har siddet paralyseret og ventet på de andre bankers udspil, sådan at man i dag ligger med de samme oplagte skibe og de samme lukkede fabrikker; nu er de blot 350 mio. kr. mindre værd. Man har reelt ikke kunnet foretage sig noget.

Jeg er bange for, at begge regeringer i alt for høj grad har baseret sig på en rådgivning, som ikke har haft den tilstrækkelige indlevelsesevne og ikke har været tilstrækkelig kvalificeret. Man kunne have valgt andre løsninger, men

det skal jeg ikke bruge Folketingets tid på at tale om nu. Det kan vi forhåbentlig komme ind på under de forhandlinger, der nu er givet tilsagn om. Så i og for sig er jeg glad for, at vi får denne aftale, og jeg vil støtte den, stemme for den og selvfølgelig undlade at komme med en alt for kraftig kritik, for som jeg sagde, har jeg et medansvar for den.

Der er måske nogle positive ting i aftalen, som stort set er en præcisering af de betingelser, som blev stillet i oktober. Der er ikke mange nye betingelser, de er bare pindet noget mere ud, så vi har fået en aftale, der måske er lidt mindre homogen, med en del uvæsentlige detaljer og med bibeholdelse af de overordnede betingelser fra tidligere. Men man har bl.a. talt om en strukturfond og et strukturudvalg, og det vil vi se positivt på, for naturligvis må en vurdering af, hvem det er, man nu skal hjælpe, indgå i denne fonds arbejde. Hvis det ikke er det færøske samfund, men hvis det kun er for at formindske risikoen for, at bankerne får yderligere tab, er der ikke vundet noget, dvs. at vi skal finde frem til den rigtige balance mellem indsats af kapacitet og biologisk grundlag. I den forbindelse må jeg sige til hr. Svend Heiselberg, at jeg fortsat er glad for, at vi står uden for EF, for som hr. Svend Heiselberg godt ved, havde det selvfølgelig set meget værre ud, hvis vi yderligere havde haft et betydeligt antal EEC-skibe inde på vores fiskebanker.

Der er en ting i denne aftale, jeg ikke er særlig glad for, og det er, at der mangler igangsatte elementer. Den indebærer betydelige og uhyggelige tab af arbejdspladser og tager overheadet ikke højde for, at der er mange ting, som man slet ikke kan beregne akademisk, f.eks. tilstedeværelsen af fisk, vejrforholdene,

...

Den fg. formand (Helge Sander):

Tiden er desværre udløbet; selv om det er færøske forhold, vi omtaler, gælder de samme regler.

Atli Dam (S):

Undskyld, det var jeg ikke klar over. Jeg troede, man havde en slags ordførerstatus i denne forbindelse, så jeg må bede om ordet igen.

Breckmann (KF):

Som det allerede er blevet sagt, er betingel-

[Breckmann]

serne for denne aftale betydelig mere detaljerede og hårdere, end de var for oktoberaftalen, og jeg kunne godt tænke mig at spørge, men det kan også gøres i udvalget, om man kan regne med, at betingelserne bliver hårdere for hver gang, vi måske bliver nødt til at komme her og bede om hjælp, hvis vi ikke, som jeg vil anbefale, får en generalsanering i løbet af foråret.

Nu er mange af de oprindelige betingelser gået ud af aftalen, og det vil sige, at mange af de detaljer, der virkede forstemmende den aften, vi hørte om dem på Færøerne, er fjernet, og det vil jeg gerne takke de forhandlingsfolk, som fik denne aftale på plads, for. Jeg har allerede sagt, at det var godt, vi havde Sundstein med sammen med Marita Petersen, den nye lagmand.

Jeg tror ikke, det er helt rigtigt, at man falder over de meget få millioner, som vi stadig væk har tilbage på den færøske finanslov til investeringer. Vi har selv på kun 4 år reduceret bevillingen til infrastruktur fra 450 mio. kr. til i alt 90 mio. kr., hvoraf kun 10 mio. kr. var til nye investeringer.

Jeg er lidt bekymret for dette strukturudvalg, hvortil Den Danske Investeringsfond af 1992 skal udpege et medlem til at fastlægge det færøske fiskeri for fremtiden, og jeg vil henstille til regeringen, at den sikrer sig den nødvendige sagskundskab og indsigt i færøsk fiskeri, når den vælger medlemmer til strukturfonden. Der er jo forskel på langline og skovltrawl, på gråsej og rød fisk osv., og det kræver altså sagskundskab at kende de forskelle. Det ville f.eks. være meget generende, hvis vi færinger prøvede at pådutte det kriseramte danske landbrug en færøsk direktør uden nogen form for sagskundskab som diktator.

Jeg vil også understrege, at landsstyret allerede siden 1991 har frataget 30 pct. af vor fiskerflåde deres fangstilladelser og i år trækker yderligere 20 pct. af disse tilladelser tilbage efter samråd med havbiologer og Rederiforeningen. Det er hårde indgreb, som allerede er gjort, uden at det behøvedes at blive sagt fra dansk side, og det kan næppe understreges kraftigt nok, at mens man i Esbjerg, Hirtshals og Skagen kan reducere den danske fiskerflåde med flere hundrede skibe ned til et par snese i hver havn, uden at det får synderlig effekt på dansk økonomi, udgør fiskeriet 98 pct. af vor

eksportværdi, og enhver reduktion i antallet af skibe og fangstmængde slår hårdt i hver afkrog af samfundet.

Hvis Færøerne skal afmonteres af følelseskolde kalkulationer, får denne regering meget hurtigt et virkelig socialt problem at tage stilling til, når den økonomiske flygtningestrøm allerede i år kommer hertil fra Færøerne. I fjor forlod 2 pct. af den samlede færøske befolkning øerne og tog til Danmark; det var 1.800 færinger, der udvandrede, tragisk nok mest børnefamilier.

Der er et krav om, at Det Færøske Skibsregister, FAS, skal indrettes efter det danske, og det kunne jeg godt tænke mig at kende årsagen til. I sin tid sejlede DFDS-færger på Færøerne i konkurrence med vore egne færger. Den danske konkurrent havde DIS' beskyttelse, hvorimod Færøerne ikke havde et tilsvarende register.

Et andet krav gælder en balance i indtægter og udgifter for vor arbejdsløshedsforsikring, og vi har allerede fået en indstilling fra bestyrelsen i vores arbejdsløshedsforsikring om, at den tillægspensionsfond, som har nogle midler, flyttes over til a-kassen. Det bifalder Folketingsflommen også, og således kan det problem løses.

Det oprindelige danske krav om en ophævelse af skatteløftet hedder nu, at skatteløftet justeres, så et stigende niveau i de kommende skatter ikke belaster landskassen. Heldigvis har vi med denne ændring af kravet mulighed for internt at tilpasse kommunernes ønsker til landskassens, således at vi ikke ved et uhammet skattetryk, der presses ind over os fra dansk side, ødelægger hele vores økonomi, så vi dæmper virkelysten, reducerer provenuet, driver økonomien under jorden, fremmer skattespekulation og sort arbejde samt forøger arbejdsløsheden; det ved vi nemlig at et forøget skattetryk gør.

Folketinget må huske på, at Færøerne hverken har en børs, værdipapirer, obligationer eller pensions- og regnskabsfonde, der sammen kan fremme en opsparing i samfundet. I vor kapitalfattige, udsatte økonomi har sparekasse- og bankbøgerne været den største opsamling af kapital, og rygmarven i denne småsparelyst har været den meget gunstige renteaftag på kun 0,5 pct. Det oprindelige socialistiske danske krav om at beskatte opsparing som

[Breckmann]

indtægt ville have slået hele bunden væk under vor lille kapitalreserve på Færøerne. Kapitalflugten som et resultat af en forhøjelse af renteskatten ville efter få dage være vokset til en stormflod, og denne letsindighed med kravet om forhøjelse af renteskatten har de direktører, der nu hersker på Færøerne, fundet ud af at fraråde ud fra de overordnede hensyn.

Den fg. formand (Helge Sander):

Jeg skal bekræfte, at hr. Atli Dam og hr. Breckmann optræder med ordførerstatus, hvilket betyder 5 minutter i første omgang og 3 minutter i anden omgang.

Vi går i gang med anden omgang.

Atli Dam (S):

Så skal man ikke bruge tiden på fortiden. Den løsning, vi nu har valgt, må vi bruge efter bogstaven, men det bliver som sagt nødvendigt fremover at modificere andre grundlæggende forudsætninger.

En væsentlig forudsætning, som den danske regering kunne hjælpe os med, var at få åbnet for eksport af fisk forarbejdet på konkurrencemæssige vilkår til EEC, som jo lever i et meget lukket marked, hvor man har et subsidiesystem, som hindrer fri konkurrence, i hvert fald på fødevarerområdet. I den forbindelse kan jeg berolige fru Anne Birgitte Lundholt med, at EFTA- og EF-kravene til vore handelsaftaler har afskaffet eller sat begrænsninger på subsidierne, så de er sammenlignelige med, hvad der er gældende inden for EEC.

Der bliver gjort så meget ud af, at de færøske banker er i krise. Der er vel ikke så meget mærkeligt i det, når man ved, at 95 pct. af alle bankforretninger, posteringer og transaktioner vedrører forhold, hvor der ikke ligger værdier bag.

Jeg noterede mig i går aftes, at man i Sverige har udnævnt to direktører, en fra den administrative side og en forhenværende aktiv politiker fra det svenske socialdemokrati, til at administrere de mange, mange milliarder kroner, der skal bruges til at redde det svenske banksystem. I Norge og i Finland er udviklingen den samme, så derfor er det vel ikke så bemærkelsesværdigt, at nogle færøske banker er kommet i vanskeligheder.

Jeg kan over for hr. Kim Behnke vedstå, at jeg ikke kan garantere for, at disse 900 mio. kr.

er tilstrækkeligt. Hvis jeg kunne det og var god for 950 mio. kr., var jeg slet ikke kommet i det danske Folketing for at bede om en garanti.

Jeg er uenig med min kollega, hr. Breckmann, om, at et statslån på 4 mia. kr. er nødvendigt; det er en for letkøbt løsning. Vi skal netop bruge de økonomiske love og de gældende tilstande sådan, at bl.a. nogle af de kreditforeninger, der har stillet risikovillig kapital til rådighed for Færøerne, får tid til at konstatere de nødvendige tab; det er den hurtigste måde at betale en del af denne gæld tilbage på. Hvorfor skulle vi gå ind med milliardstøtte til långivere, der har opereret på privatkapitalistiske vilkår? Vi skal tværtimod bruge tiden på så nøje som overhovedet muligt at analysere de mange forskellige sammenhænge, der foreligger.

Til sidst skal jeg ikke undlade at konstatere, at hr. Kim Behnke endnu en gang udviser betydelig kreativitet. Jeg forstår, at man skal fjerne toppen af kranssekagen på Færøerne. Skal de interneres, skal de dømmes af standretter, skal der oprettes folkedomstole, eller hvordan?

Til beroligelse for hr. Kim Behnke kan jeg fortælle, at der på trods af denne yderligere gældsætning er et betydeligt overskud på den færøske betalingsbalance i 1992 og i 1993. Det vil sige, den samlede gæld formindskes, samtidig med at vi låner disse penge.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg forstod ikke helt hr. Atli Dams ræsonnementer i forbindelse med afvisningen af hr. Breckmanns ønske om 4 mia. kr. Jeg forstod hr. Atli Dam sådan, at det var godt for det privatkapitalistiske system, at bl.a. kreditforeningerne fik lov til at konstatere nogle tab. Hvorfor skal bankerne i det privatkapitalistiske system så ikke også have lov til at konstatere nogle tab?

Det, der sker nu her med de første 500 mio. kr. fra dansk side og de nu efterfølgende 350 mio. kr., der tilsammen giver 850 mio. kr., er jo, at man kaster gode penge efter dårlige penge. For hvad er det, pengene bruges til? De bliver brugt til at udrede den gamle håbløse gæld, der findes på Færøerne, og hvor man – det er jeg enig med hr. Atli Dam i – burde konstatere de tab og lade de pågældende overbelånings-

[Kim Behnke]

projekter osv. få lov til at krakke. For sådan er det privatkapitalistiske system. Men det er jo ikke det, der sker. Nu kommer den danske stat og de danske skatteydere og stiller penge til rådighed, sådan at disse dårlige projekter får lov til at overleve.

Noget andet er så spørgsmålet om, hvad man skal gøre med dem ved toppen af kranssekagen, men det spørgsmål har jeg lovet at lade min ærede kollega fru Kirsten Jacobsen få fornøjelsen af at svare på.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Det glæder mig, at jeg får en kort bemærkning, og jeg håber, at stemmen holder.

Hr. Atli Dam stillede et interessant spørgsmål: Hvordan skulle man fjerne toppen af kranssekagen? Vi håber bl.a. i dag, at det i Det Politisk-Økonomiske Udvalg denne gang lykkes os at overbevise den nye statsminister, som går ind for, at der nu skal være åbenhed omkring politiske forhold, at der skal være redelighed, at der skal være gennemsigtighed, om, at man bl.a. mangler at få indført et par væsentlige love ved kongelig resolution på Færøerne.

Den første af dem er loven om ministeransvar efter de danske regler. Havde den været gældende, havde man ikke haft problemer med toppen af kranssekagen; det havde denne lov sørget for af sig selv.

Den næste, som burde indføres på Færøerne, og som ville hjælpe på, at den første fjernede toppen – og det håber jeg statsministeren vil lytte meget efter – er en offentlighedslov, således at man i det mindste har indsigt med det, der foregår.

Hvis vi får de to ting gennemført i forbindelse med, at disse penge kommer derop, har vi i det mindste en chance for bagefter at konstatere, hvordan, af hvem, og hvorfor de er smidt i havet.

(Kort bemærkning).

Breckmann (KF):

Hr. formand, det er i anledning af noget af det, som hr. Kim Behnke sagde.

Selvfølgelig har vi på Færøerne en konkurslov, der gøres gældende, hver gang den rigtige situation opstår. Det, som vi har oplevet nu i

mange, mange måneder, er en serie krak, og det har påvirket samfundet ud i ethvert hjem på øerne, at arbejdspladser er lukket. Store virksomheder, som før var virkelig grundlæggende for mange af de store fiskerbygder, og også andre håndværks- og industrivirksomheder er lukket, og de kan desværre ikke åbne igen, så længe vi ikke har den nødvendige kapital.

Vi har ikke den samme form for kapitalakkumulation, som et stort samfund har. Derfor er det så uendelig vigtigt, når man sætter sig ned for at finde løsninger fremover, at man tager de nødvendige hensyn til den færøske struktur, til færøsk fiskeri og andet erhverv, som jo ikke gør sig gældende i landene uden om os. Og det, som man har prøvet på to gange nu, er at undgå, at selve hjertet i de færøske erhverv, især i det færøske hovederhverv, nemlig banker, krakker, uden at man forsøger det sidste desperate træk at gå ud og låne penge ad usædvanlige veje.

Vi ville som sagt helst have undgået dette her, og det skal undgås i videst muligt omfang. Men krisen har været så alvorlig, at selv ikke de enorme hensættelser, som man måske irriteredes lidt over i 1980'erne, fordi disse banker virkede lidt for beskyttede, ikke var nok til at konsolidere bankerne imod denne brodsø, som pludselig nu lagde sig ind over Færøerne og jævnedes dækket med jorden.

(Kort bemærkning).

Atli Dam (S):

Hr. Kim Behnke kunne ikke forstå, hvorfor private banker ikke skulle have lov til at afskrive. Det får de så sandelig også: de afskriver beløb på et sted mellem 1 og 2 mia. kr. Det er en stor misforståelse og usandfærdighed, når man siger, at overbelåningsprojekter i kraft af denne lovgivning får lov til at leve videre på Færøerne. Jeg har fulgt en lille smule med i dansk politik gennem mange år, så jeg tager mig det let, når man taler om redelighed og gennemsigtighed fra den side, som i øvrigt, som jeg sagde før, har udvist betydelig kreativitet.

Vi har en ministeransvarlighedslov på Færøerne. Vi har ikke en offentlighedslov. Men alle disse forhold er i hvert fald kulegravet i forbindelse med de retssager, der har verseret på Færøerne.

[Atli Dam]

Som et kuriosum kan jeg sige til Folketinget, at man måske skulle vende tingene på hovedet for at se det glædelige i dem. Indtil 1971 kunne der ikke ske nogen offentlig låntagning på Færøerne uden statsgaranti. I 1971 gik vi ud på lånemarkedet og lånte selv. Hvis vi nu prøvede at forestille os, hvor mange hundrede mio. eller mia. kr. vi har sparet Folketinget for at bevilge i statsgaranti i de forløbne 21 år, så er det måske også et positivt træk i denne sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Det tidligere indlæg gør, at jeg sikkert også holder til en ekstra kort bemærkning.

Jeg vil bede hr. Atli Dam bekræfte, at nok har man en ministeransvarlighedslov på Færøerne, men det er jo ikke en ministeransvarlighedslov, som lever op til den ansvarlighedslov, vi kender i Danmark.

Jeg vil endvidere bede hr. Atli Dam bekræfte, at det er således, at over halvdelen af Lagtingets medlemmer positivt skal tilkendegive, at man kan drage en minister til ansvar.

Dernæst ville jeg blot i rækken af de love, der bør indføres, samtidig med at dette lån bliver givet, nævne fondsbørsloven. Det er nemlig meget interessant, at man ikke én gang til giver sig til at lave insiderhandel et par dage eller tre, før aktiekurserne går i nul, når man sidder i bestyrelserne i de banker, det drejer sig om.

(Kort bemærkning).

Atli Dam (S):

Jeg kan bekræfte, at vi ikke har den samme ministeransvarlighedslov på Færøerne som i Danmark. Og det har den gode grund, at vi har et helt andet parlamentarisk system. Vi har et kollegialt styre, som derfor ikke kan fungere på samme måde som her.

Jeg vil gerne på færingernes vegne frabede mig, at fru Kirsten Jacobsen fra det danske Folketing skulle komme og fortælle os, hvordan vi skal bygge vort parlamentariske system op. Det er nemlig sådan bygget op, at vi har lagt vægt på stabilitet, længerevarende valgperioder osv.

Og netop i kraft af, at vi har et kollegialt system, har vi et system, der er betydelig mere gennemsigtigt end det danske.

Der kommer nu en lovgivning i forbindelse med denne sag, men den har været forberedt for længe siden, vedrørende disse erhvervslove, aktieselskabslov og banklov osv. Det har der været arbejdet med i 4-6 år. Nu er det klart, og det falder sammen med, at man fra dansk side havde ønsket at få disse ting sat på plads.

Hvis det, man efterlyser, er redelighed, ansvarlighed, gennemsigtighed og offentlighed, så kan man bare komme op til Færøerne.

Men der er naturligvis altid nogle, som digter videre på de fakta, som kommer ud til offentligheden. Og når jeg har erfaret, hvilke kilder fru Kirsten Jacobsen har holdt sig til på Færøerne, kan jeg godt forstå, at hun fortsat svæver i betydelig uvidenhed om de faktiske forhold på Færøerne.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg vil gerne sige til hr. Atli Dam, at jeg også synes, det er et pænt udtryk at bruge, at kalde den styreform, man har på Færøerne, for »en kollegial styreform«.

I Danmark har vi en demokratisk styreform, og jeg kunne lige så godt postulere, at man havde en fætter- og kusineforening oppe på Færøerne, som at det er kollegialt. Det kan såmænd være lige godt.

Jeg kan da være enig med hr. Atli Dam i, at det slet ikke er betimeligt af mig, af Fremskridtspartiet eller i øvrigt af det danske Folketing at blande sig i, hvordan færingerne skal indrette deres måde at regere på, og jeg kan da godt forstå, at hr. Atli Dam vil frabede sig indblanding.

Men må vi så ikke også frabede os alle de utidige krav om, at de danske skatteydere skal betale for fejltagelserne.

Til slut vil jeg gerne sige til hr. Atli Dam: Den offentlighedslov, som man taler om – åbenhed, gennemsigtighed osv. – hører hjemme i morskabsafdelingen, når man læser indholdet og sammenligner det med, hvilke krav der stilles i den danske offentlighedslov.

Når man taler om åbenhed, redelighed osv., vil jeg for ikke at overskride min taletid, bare nævne for hr. Atli Dam, at det måske kunne være passende for nogle at læse domspræmisserne fra den dom, der lige er afsagt i Thorshavn om de overbelånte skibe. Af disse doms-

[Kirsten Jacobsen]

præmisser fremgår det med al ønskelig tydelighed, hvilken redelighed man er så stolt af.

Og når hr. Atli Dam hentyder til mine kilder, vil jeg gerne sige, at de strækker sig fra Klaksvig og Kristeligt Folkeparti til Suderø og hr. Atli Dams broder.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Hr. Atli Dam berettede meget charmerende om det kollegiale politiske system på Færøerne og den åbenhed og imødekommenhed, der tilsyneladende hersker på Færøerne. Nu er hr. Atli Dam jo i Danmark i øjeblikket og kan derfor selvfølgelig ikke stilles til ansvar for, hvad der foregår netop i dag på Færøerne, men jeg skulle hilse og sige fra lagtingsmedlemmer på Færøerne, at de i dag har måttet ringe vores kontor ned og via vores telefax har måttet få tilsendt kopi af den aftale, som blev indgået den 1. februar med den danske stat, fordi den blev nægtet udleveret under den debat, der skulle være i Færøernes Lagting i dag. Det er altså de kollegiale forhold, der hersker på Færøerne, at de politikere, der ikke er med i familien, bliver nægtet adgang til de dokumenter, der skal bruges under forhandlingerne, så man må ringe til Danmark og bede Fremskridtspartiet om at telefaxe de pågældende dokumenter til Færøerne, for at man på fair vis kan være med til at forhandle de spørgsmål, der skal forhandles deroppe. Så hvis det er de kollegiale forhold, der hersker på Færøerne, er jeg ikke voldsomt imponeret over dem.

(Kort bemærkning).

Breckmann (KF):

Det skal være ganske kort. Fru Kirsten Jacobsen refererede før til morskabsafdelingen i politik, hvad enten det så drejede sig om folketingspolitik eller lagtingspolitik. Nu skal jeg ikke forstyrre Fremskridtspartiet i dets behandling af den færøske overbelånings sag. Den slags kender man jo meget godt til her fra Danmark. Vi har jo lige haft en meget stor sag om et af jeres større værfter, men hvis det kommer til at skulle prædike moral fra dette høje Tings talerstol, så betvivler jeg efter al den ståhej og den blæst, som Fremskridtspartiet har stået i nu på det sidste angående brug eller misbrug af deres partimidler, at det er Frem-

skridtspartiet, der skulle have pegefingrene løftet højest.

(Kort bemærkning).

Atli Dam (S):

Hr. formand, det er muligt, at jeg tager fejl, men jeg mener at vide, at denne aftale har været offentliggjort og har været tilstillet pressen, så jeg kan ikke forstå, at det skulle være nødvendigt at ulejlige hr. Kim Behnke med disse oplysninger.

Nu kunne jeg naturligvis bruge min tid på en manuduktion i forskellen på et ministerielt styre og et kollegialt styre, for det lød, som om fru Kirsten Jacobsen ikke havde erkendt denne forskel. I et kollegialt styre tages beslutningerne kollektivt. Det er forbudt den enkelte minister at træffe beslutninger, der påfører regeringen betydeligt ansvar eller betydelige forpligtelser. Derfor har der ikke været det samme behov for en ministeransvarlighedslov, for det er det kollektive styre, den kollektive regering, der gøres ansvarlig. Men i den udstrækning, en minister på Færøerne skulle finde på at træffe beslutninger, som han ikke har hjemmel til, kan han selvfølgelig drages til ansvar, og det har han kunnet i alle de år, vi har haft hjemmestyre. Det står i vores styrelsesordning.

Jeg kunne også godt tænke mig endnu en gang at bede om, at man holder op med at tale om disse fejltagelser, som de danske skatteyder har betalt for. Der er foreløbig ikke betalt en krone, og mig bekendt er der i den danske finanslov heller ikke rammer vedrørende regeringens hjemmel til at stille statsgaranti. Der er altså tale om statsgaranti, og det kan først komme på tale, at den danske skatteyder skal betale, når man har forsøgt på at få den færøske skatteyder til at betale, og han har betalt hidtil, så den danske skatteyder er udsat for en minimal risiko for at skulle komme til at betale noget i denne anledning.

Breckmann (KF):

Et af de krav, som blev stillet til Lagtinget i oktober og nu igen i februar måned, var, at vi fik balance i den færøske finanslov. Det har vi allerede gjort os stor umage nu i snart flere år for at få, og vi har derfor faktisk nedbygget finansloven især på udgiftssiden. Indtægterne er dog alligevel ikke fulgt med, men det har trods alt resulteret i en 30 pct.s besparelse. Det har vi

[Breckmann]

klaret på kun 3-4 år, og det er trods alt noget, som jeg ikke tror vi finder et sidestykke til i noget skandinavisk land.

Derfor virker det måske hårdt, at man fra dansk side oprindelig i kravene til Færøerne forlangte en sænkning af fiskernes indtægtssikring efter de allerede meget reducerede hyrer. Samtidig med at man fra dansk side ignorerede den eneste og sikreste vej til at få lagtingsbudgettet til at balancere, nemlig ved at reducere de offentlige lønninger og derved udgifterne.

Vi har nemlig selv klaret næsten at fjerne støtten til fiskerierhvervet. Landsstyret har således aftalt indbyrdes, at 1993-finansloven har indregnet en ca. 10 pct.s lønreduktion i det offentlige, selv om en meget større reduktion af alle lønindtægter og fortjenester ville have været mere på plads. Og selvfølgelig burde landskatten også sænkes tilsvarende, eller der burde indføres en lav proportionalsskat af bruttoindtægter.

Men som sagt kan jeg gentage, at vi ikke løser de virkelige strukturelle problemer på Færøerne ved at udnævne nogle danske teknokrater som erhvervsnedleggere på Færøerne. Tværtimod skaber vi nogle kæmpestore sociale og økonomiske dønninger, som får uanede følger.

For os på Færøerne er det vigtigt, at vi får genetableret de foreløbigt nedlagte fiskerivirksomheder.

Iværksættelsen på Færøerne af danske bankaktieselskabs-, revisions- og erhvervslove uden overgangsregler medfører desværre en nedsabling af et allerede udarmet færøsk erhvervsliv. Vi har alt for små overskud på Færøerne for ikke at sige ingen. Vi har ingen disponibel aktiekapital at råde over og derfor kun meget lille udsigt til en genrejsning eller forbedring af den færøske økonomi, hvis den først slagtes efter rent kontinentale regler. Derfor er det meget vigtigt, at de krav, man fra dansk side stiller til Færøerne, er de rigtige.

Når bloktilskuddet nu engang er nævnt, skal jeg sluttelig tilføje, at det med, at hele statsbevillingen til Færøerne nu omlægges til bloktilskud, er måske om ikke det eneste så dog det mest positive i den aftale, som er indgået mellem landsstyret og regeringen, og som jeg vil anbefale Folketinget at godkende.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Færøernes situation er dybt alvorlig, og det er den af to grunde. Det er den først og fremmest, fordi tilbagegangen i fiskebestanden i Nordatlanten har ramt Færøerne som næsten det hårdeste, et samfund kan blive ramt af, måske lige bortset fra ukontrollable valutaspekulationer, men det har vi jo heldigvis fået kontrol over for vort vedkommende.

Færøerne har igennem længere tid været i, hvad jeg vil kalde en økonomisk strukturel krise, som er affødt af, at når en af de afgørende forudsætninger for et samfunds indtægter svigter, stiller det store krav om enten at finde nye ressourcer som baggrund for nye indtægter – i dette tilfælde fiskeriressourcer – eller også tilpasse samfundets struktur, fiskeriflåden.

Derfor er det vigtigt at forstå, at Sjóvinnubankens krise ikke er en bankkrise af traditionel karakter, men en krise, som knytter sig meget til samfundets økonomiske udvikling. Derfor må man også forstå fra nogle partiers side, som har spurgt, hvorfor det danske samfund nu igen stiller penge til rådighed for Sjóvinnubankin, at vi gør det for det første, fordi vi føler det medansvar for Færøernes fremtid, som jeg var glad for at både hr. Jørgen Estrup, hr. Due-toft, fru Sonja Mikkelsen og hr. Glønborg fremhævede. Jeg hørte også både hr. Atli Dam og hr. Breckmann bekræfte en gensidig interesse i, at vi tilhører et rigsfællesskab, som både har rettigheder og pligter.

Derfor ligger der også i den danske regerings holdning, at vi på forhånd gør os klart, hvad konsekvenserne for det færøske samfund ville blive, hvis vi så i øjnene, at Sjóvinnubankin skulle lukke.

Jeg vil gerne gøre rede for, hvad konsekvenserne ville blive, så vidt vi kan se det. Det ville betyde lukning af en lang række virksomheder på Færøerne. Der ville ikke være penge til lønninger og foder til fiskeopdræt, og en række større offentlige indlån ville være delvis tabt, og et af de allerstørste færøske selskaber, der har en afgørende betydning for det færøske samfund, må betragtes som værende udsat for overlevelseskrise.

Nogle har talt om, hvorvidt det var muligt at forestille sig en periodevis lukning. Det har vi efter en meget kort analyse sagt ikke var ønskeligt og heller ikke muligt – mulighederne for at se en genåbning på kort sigt var slet ikke til stede.

[Statsministeren]

Derfor håber jeg også, det færøske folk forstår, at når den danske stat nu går ind med en bistand til Sjóvinnubankin, er det ikke en særlig hånds-rækning til en bestemt bank, det er en aftale med det færøske samfund. En lukning af Sjóvinnubankin ville også have haft konsekvenser for den anden del af banksystemet, og jeg tør slet ikke tænke på de vidtrækkende konsekvenser, der ville følge deraf.

Derfor må Fremskridtspartiet, som vel er det mest skeptisk indstillede parti i denne runde, også forstå, at når man stiller mig spørgsmålet, som andre partier gør det, om det, der sker her, nu er nok, om det rækker, må jeg sige, at det er det, det er menneskeligt og politisk muligt at gøre med den viden, vi har, på nuværende tidspunkt. Andet og mere kan man ikke gøre, hverken i dansk politik eller i færøsk.

Hvis jeg skulle svare mere sikkert, ville det jo forudsætte, jeg kendte fiskebestandenes beslutninger om at bevæge sig forbi Færøerne eller ej, og det forholder sig med det, som det forholder sig med andre dele af naturfænomenerne, at dem kan man nu engang heldigvis på nogle strækninger ikke altid kontrollere.

Men det, vi har gjort, der var politisk og menneskeligt muligt, er, at vi på baggrund af alt det, vi ved, har gennemgået færøsk økonomi i en, synes jeg, overordentlig positiv forhandling – også en ganske tæt og langvarig forhandling – men vi kom godt og ansvarligt omkring tingene. Jeg vil kort resumere, hvad det er, aftalen indebærer – den aftale, der falder i forlængelse af den tidligere aftale fra oktober sidste år.

Jeg synes, der i den nye aftale ligger en enighed om, at den færøske fiskeindustri og fiskerflåde, som færingerne selv også er indstillet på det, må tilpasses til de ressourcer, man har mulighed for at hente ind fra Nordatlanten og fra havene. Det andet led i aftalen er, at man i det strukturudvalg, der nu nedsættes, er enig i at omsætte målsætningen om at få etableret mulighederne for et selv bærende erhverv hvilende på det biologisk optimale fangstniveau i farvandet omkring Færøerne og på ordentlige markedsøkonomiske vilkår, at hjemmestyret selvstændigt gennemfører de nødvendige tilpasninger. Det tror jeg er nødvendigt og rigtigt set.

Så hæfter jeg mig ved en anden vigtig sag. Mange – også i Fremskridtspartiet – har

spurg: Jamen bygger man nu ikke fortsat på Færøerne? Standser man nu byggerierne? Her vil jeg gerne knytte an til det, hr. Atli Dam sagde for. Jeg tror, det er vigtigt, når Færøerne er i en krise, at vi gør det ordentligt, så det rækker ud over næste år, og derfor, vil jeg gerne sige til hr. Kim Behnke, må man også forstå, at der på finansloven for Færøerne i år er afsat anlægsinvesteringer på 175 mio. kr., hvoraf hovedparten af dem er reparation af veje og tunneler og færdiggørelse af tunneler. Den eneste beslutning, der indgår i den aftale, som Danmark har indgået med Færøerne nu, er stop for nye anlægsinvesteringer. Det er nu engang sådan, som hr. Atli Dam sagde det, at det ikke tjener noget formål fuldstændig at skære ned og standse al aktivitet i det færøske samfund. Må jeg ikke minde om, at Færøerne faktisk selv har gennemført meget betydelige reduktioner. Der blev talt om lønreduktioner på 10-11 pct. blandt de offentligt ansatte, og vi kan se frem til, har jeg forstået, en bestræbelse på tilsvarende reduktioner i lønniveauet for de privatansatte.

Vi står altså med en aftale, som bygger på følgende hovedelementer: For det første en overførsel af kapital til Sjóvinnubankin, som ligger i overkanten af det kapitalbehov, der er brug for for at holde solvenskravene og de andre krav. Vi har grund til at tro – sagt til interesserede politikere, som har spurgt – at den kapitaloverførsel sikrer Sjóvinnubankin med de risici, der ligger i skønnene.

For det andet en strukturtilpasningsaftale, der gør, at Færøerne og vi er nogenlunde enige om det nødvendige i at mindske kapaciteten – ikke til 0, men til det fornuftige niveau, man nu kan bedømme der er fisk til.

For det tredje en aftale med landsstyret, som indebærer, at vi på forhånd prøver at tage højde for de likviditetsproblemer, som landsstyret kan få fremover. Dette være sagt også som et svar til den, der spurgte mig, om dette her nu er nok.

Læg mærke til, at der i aftalen er indbygget, at den danske stat, i det omfang landsstyret indgår aftale med sparekasserne og andre kreditinstitutter og pengeinstitutter på Færøerne, er villig til at give en statsgaranti på op til 300 mio. kr., afhængig af hvad det er for et niveau for obligationslån, man får afsat. Det er det andet hovedelement.

[Statsministeren]

Det vil sige, at der i aftalen – sagt til fru Kirsten Jacobsen – er inkluderet en rimelig gennemtænkt kapitaltilførsel til Sjóvinnubankin, der efter de bedste skøn dækker både bankens eventuelle hensættelseskrav og dens eventuelle solvenskrav, og for det andet er indbygget en rimelig forudseenhed, når det gælder landsstyrets likviditetsbehov. Her skal jeg lige indskyde, at landsstyrets likviditetsbehov oven i købet er tilpasset sådan, at sparekasserne på Færøerne i givet fald kommer til at bidrage på en fornuftig måde til afhjælpning af landsstyrets likviditetskrise. Jeg synes, det er en god og solidarisk ordning, der her er indført. For det tredje er der indgået den aftale med Færøerne, at vi indleder forhandlinger, som hr. Atli Dam sagde det, om en gradvis omdannelse af de nuværende statstilskud og refusioner til ny egentlig bloktilskudsreform efter grønlandsk mønster.

Så blev der spurgt ganske meget om erhvervslovgivningen deroppe. Jeg må sige, at jeg har været meget glad for, at Færøerne og vi med ganske bestemte tidsrammer har aftalt, at Færøerne nu indfører en aktieselskabslov, en anpartsselskabslov, en årsregnskabslov, en bank- og sparekasselov, en erhvervsfundslovgivning, en lov om kreditforeningsinstitutter og en lov om revisor- og bogføringsaktiviteter, som svarer til den moderne danske lovgivning. Som hr. Atli Dam sagde det, har det arbejde stået på meget længe, og nu er jeg glad for at kunne se, at Færøerne også er enige i, at det nu vil blive gennemført delvis af det færøske hjemmestyre på eget initiativ og delvis efter aftale med den danske stat.

Alt i alt synes jeg, at den samlede vurdering af denne aftale giver os en rimelig grad af tro på, at det her kan holde. Så kan man ryste på hovedet, så kan man tvivle. Man kan stille nye spørgsmål: Om der er nogen, der er i stand til at forudse fremtiden. Men der er en ting, man ikke kan tvivle på. Det er det, der er gjort lige nu i det færøske hjemmestyre og efter aftale med den danske stat. Det er det, der er politisk, økonomisk og menneskeligt rimeligt og muligt. Og det er det bedste, vi kan gøre i den nuværende situation i stedet for at drive kortsigtet polemik over for den færøske befolkning, hvad der i hvert fald ikke tjener noget som helst formål, andet end at der måske kan opstå nye myter, som et ganske bestemt parti

her i Folketinget åbenbart ser sin særlige interesse i. Det gør vi ikke fra den danske regerings side.

Derfor vil jeg sige, jeg er naturligvis parat til at svare på alle de spørgsmål, der måtte blive stillet i Finansudvalget og i Politisk-Økonomisk Udvalg. Jeg beder bare om, at man forstår én ting: Det er vigtigt, at vi hurtigst muligt får truffet beslutning om den her sag. Det har det færøske folk en interesse i. Jeg vil være parat til sammen med kolleger at besvare alle spørgsmål grundigt. Jeg vil bare appellere til, at det her ikke kun og alene bliver et stykke dansk politik. Det er også grundlæggende et spørgsmål om, at Færøerne hurtigst muligt får tryk og sikkerhed for den aftale, de har krav på.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Statsministeren gjorde meget ud af at fortælle, at man ikke fra regeringens side kan forudse fremtiden. Nej, det, vi lægger op til, er nærmere, at man erkender fortiden.

Sagen er jo: De nedskrivninger, man mente der var behov for i oktober måned, viste sig at være utilstrækkelige. Nu har man foretaget nye nedskrivninger i Sjóvinnubankin med det resultat, at der er behov for tilførsel af disse 350 mio. kr. Hvem siger, at den vurdering, den nedskrivning, der har fundet sted nu, er mere lødig end den, der fandt sted i oktober måned? Hvis man f.eks. går ind og vurderer, at 30 pct. af kapitalen i de færøske banker nok er tabt, eller man må erkende, at der skal nedskrives med 30 pct., så taler vi altså om et kapitalbehov på Færøerne på 1,2 mia. kr. Og 30 pct. er ikke noget, jeg har taget ud af den blå luft. Det var jo, hvad man var nødt til på Bornholm, dengang Bornholmerbanken havde problemer. Så derfor er spørgsmålet: Hvorfor skal vi nu tro, at den nedskrivning, der har fundet sted i bankerne, er lødig, når den viste sig ikke at være det i oktober måned?

Med hensyn til spørgsmålet om stop for nyanlæg skal jeg minde statsministeren om, at der i Berlingske Tidende fra i dag er et interview med Færøernes landsstyres mand på området, som det hedder, Svend Aage Ellefsen, og han siger, at godt nok nævnte de danske forhandlere Gåsedalstunnelen ved navn i forbindelse med, at man krævede et stop for nyin-

[Kim Behnke]

vesteringer dette år, men den danske regering sagde ikke noget om vejen til tunnelen, så den fortsættes der med, ligesom de øvrige forberedelser til tunnelen også fortsættes som planlagt. Det siger Svend Aage Ellefsen, der er medlem af Folket flokken. Det vidner om, at det slet ikke er gået op for færingerne, hvor alvorlig situationen er, når man på den måde prøver at omgå den aftale, som statsministeren har indgået.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg vil gerne sige til statsministeren, at der i Fremskridtspartiet er stor sympati med det færøske folk. Det er egentlig ikke det færøske folk, som Fremskridtspartiet har angrebet eller hængt ud hverken i denne debat eller i den debat af tilsvarende karakter, der var for nogle ganske få måneder siden. Det, Fremskridtspartiet derimod har gjort – og vi synes med rette – er, at vi har hængt det politiske styre ud, som har ansvaret for, at det kunne gå så grueligt galt, og kritiseret, at man fra den tidligere danske regerings side har siddet alle advarsler overhørig. Man har år efter år modtaget alvorlige rapporter om, hvor man var på vej hen, og man har sagt: Ikke se og ikke høre, indtil det hele revnede.

Må jeg så sige til statsministeren, at vi skal erkende, at vi tilhører rigsfællesskabet med de rettigheder og de forpligtelser, der er naturlige. Med det som udgangspunkt kunne det jo også godt ske, at man skulle se på, om der var nogen forpligtelser, som danskerne har, og som færingerne ikke har.

Jeg kunne da godt tænke mig at spørge den nye statsminister, som i hvert fald giver udtryk for, at større social retfærdighed i samfundet er gavnlig, om det virkelig stadig kan være rigtigt, at pensionister og lønmodtagere med lønrefusion skal holde for, og at momsens skal belaste de laveste indkomster hårdest, hvorimod lejeværdi og ejendomsskatter ikke skal opkræves. Har man slet ikke lyst til at se på det?

Og vi kunne fortsætte, og det skal vi såmænd nok gøre oppe i udvalget.

(Kort bemærkning).

Breckmann (KF):

Hr. formand. Det var en lille bemærkning til

det, som statsministeren sagde om iværksættelse af de forskellige erhvervslove, f.eks. aktieselskabsloven, anpartsselskabsloven, årsregnskabsloven, revisorloven osv.

Jeg vil igen her fra talerstolen henstille til Statsministeriet, at man er nænsom med indførelsen af de love på Færøerne, således at vi har en overgangsperiode, hvorefter det meget udsatte færøske erhvervsliv kan indstille sig på nye, større krav. Det er umådelig vigtigt, især eftersom en så stor del af det færøske erhvervsliv ligger fuldstændig brak.

Jeg vil kommentere hr. Kim Behnkes opfattelse af et interview, der står på tryk i Berlingske Tidende i dag. Det beror vistnok – efter en udtalelse, jeg har fået hjemmefra i går – på en bemærkning i den færøske radio i går, som vist er en overfortolkning af det, som hr. Svend Aage Ellefsen, som er samfærdselsminister, har sagt til radioen – hvad statsministeren også her har bekræftet – nemlig angående anvendelsen af de små 90 mio. kr., som er tilbage på finansloven, sammenlignet med 450 mio. kr. for bare nogle få år siden til vedligeholdelse og nogle små færdiggørelser.

Vi må ikke glemme, at disse penge, som udbetales til disse vedligeholdelsesarbejder og færdiggørelser, dog trods alt for halvdelen vedkommende kommer tilbage i skat. Og hvis de penge ikke bliver investeret i infrastruktur eller til andre vedligeholdelsesformål, så skal de alligevel udbetales som arbejdsløshedsunderstøttelse.

Jeg vil også understrege, at det er meget vigtigt, at netop lejeværdien af egen bolig holdes uden for ejendomsvurderingen især for pensionisternes skyld, for de fleste færøske pensionister har igennem et langt og slidsomt liv betalt for deres ejendom, og derfor sidder de i dag i noget, som man måske efter danske forhold ville kalde for frie boliger. Men sådan regner vi det ikke på Færøerne.

(Kort bemærkning).

Anne Birgitte Lundholt (KF):

Jeg vil gerne takke statsministeren for svarene vedrørende de færøske forhold. Jeg er også enig i, at den sag skal afklares, og den skal gerne afklares så hurtigt som muligt og helst i aften i Det Politisk-Økonomiske Udvalg.

Men der er én forudsætning, som statsministeren glemte at svare på, og den kan udtrykkes i to helt korte spørgsmål.

[Anne Birgitte Lundholt]

For det første: Vil statsministeren endnu en gang her i denne debat bekræfte, at finanslovaftalen er gældende for 1993?

Og for det andet: Vil statsministeren bekræfte, at de seks finanslovspartier vil blive indkaldt, således at vi i fællesskab kan finde de 350 mio. kr. på finansloven for 1993 og aftalen altså fortsat er gældende og ikke brydes i denne anledning?

Den fg. formand (Helge Sander):

Hr. Kim Behnke for en kort bemærkning. Og det må vistnok blive en af de sidste.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Det skal jeg love formanden, for dette spørgsmål er affødt af en bemærkning fra statsministeren om, at statsministeren var indstillet på, at det her skulle gå meget hurtigt.

Nu har jeg forstået det sådan, at den danske nationalbank allerede i mandags har stillet de fornødne garantier, og det, der i øjeblikket er af udestående, er et mellemværende mellem statskassen og Nationalbanken. Så de nødvendige garantier for, at Sjóvinnubankin ikke måtte komme til at dreje nøglen om, er sådan set givet. Derfor vil vi gerne henstille, at det udvalgsarbejde, der kommer til at finde sted nu, bliver et ordentligt udvalgsarbejde.

Sidste gang oplevede vi, at statsministerens forgænger gav udvalget nogle svar, som var så utilfredsstillende, at vi var nødsaget til fra Folketingets talerstol under andenbehandlingen at gøre opmærksom på, at de var både mangelfulde og fejlagtige. Svarene blev givet på færøsk og engelsk og i øvrigt på en måde, som var klart uacceptabel til udvalgsarbejde i det danske Folketing, så jeg håber, at statsministeren er indstillet på, at de spørgsmål, der bliver stillet, og som allesammen er velmente, også bliver besvaret på fornuftig og anstændig vis, sådan at vi, når vi engang i næste uge skal til andenbehandlingen, er i en situation, hvor tingene er blevet besvaret seriøst.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Det skal blive den sidste korte bemærkning, og det skal blive et par ganske konkrete spørgsmål til statsministeren. Så håber jeg, statsministerens helbred holder til det.

Kan statsministeren herefter garantere os for, at de 350 mio. ikke straks efter, at man har fået dem, vil blive brugt til endnu en gang at give ny kapital til et for at sige det lidt mildt overflødigt nationalt luftfartsselskab?

Kan statsministeren garantere, at man ikke i fremtiden kan optage nye udenlandske lån med pant i de danske bloktilskud, hvad der tidligere har været tilfældet?

Og så vil jeg gerne sige til statsministeren, at jeg håber virkelig, at statsministeren meget overvejer at tage den danske offentlighedslov med i det regelsæt, der skal indføres, men frem for alt den danske fondsbørslov, for det er mere, tror jeg, en forglemmelse, at den ikke er i det regelsæt, der er anvendt.

Så kun en enkelt bemærkning til hr. Breckmann. Jeg er helt enig med hr. Breckmann i, at pensionisterne i et langt og slidsomt liv har betalt for på deres gamle dage at have et hus, de kunne sidde billigt i. Derfor er det urimeligt, at man pålægger dem lejeværdi. Det er det også i Danmark, men de danske pensionister bliver behandlet på den måde, og de danske pensionisters lejeværdi, som skal gå af deres alt for lille folkepension, skal bl.a. bruges til at holde de færøske pensionister fri for lejeværdi.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg takker for den gennemgående positive holdning, der har været vist til dels at behandle beslutningsforslaget hurtigt og dels at vedstå de rettigheder og pligter, som vores rigsfællesskab indebærer. Jeg skal derfor ikke bruge alt for meget tid på at gå i detaljer lige nu med svaret på de spørgsmål, der er blevet stillet, idet vi får lejlighed til at kigge på det i Finansudvalget og i PØ-udvalget, men jeg vil godt tage to konkrete spørgsmål, som har betydning for partiernes vurdering af sagen.

Fru Anne Birgitte Lundholt spurgte mig om det, der bliver kaldt det danske spørgsmål. Hvordan ligger det med finanslovaftalen? Og hvordan ligger det med finansiering af den sag her?

Se, der er tale om et lån, og der er tale om en mulig efterfølgende garanti. Derfor vil jeg gerne sige: Vi vil naturligvis drøfte spørgsmålet om, hvordan det lån tilvejebringes, og dets konsekvenser, for det er klart, at det har konsekvenser i forhold til finanslov 1993. Men jeg vil

[Statsministeren]

også gerne tilføje: Hvordan det spørgsmål skal håndteres, afhænger jo også af, hvordan man vil placere det i forhold til finanslovøkonomien.

Må jeg minde om, at et andet parti end fru Anne Birgitte Lundholts har tilkendegivet over for mig, at man gerne så en forhøjelse af engangsindektægterne på finanslov 1993. Jeg kan oplyse, at de seneste budgetvurderinger allerede er derhenne, at man må nedskrive det skøn, som den tidligere finansminister var inde på med hensyn til engangsindektægter – bare til oplysning og til baggrundsorientering for den sags forståelse.

Jeg kan derfor ikke give noget konkret tilsagn af den ene eller anden karakter om finanslovsfølger. Som også hr. Atli Dam har sagt det, er der tale om et lån, som vi forventer at få tilbage. Både hr. Breckmann og hr. Atli Dam har klart givet udtryk for det, og jeg synes oprigtigt talt, at det også burde spille ind i forligspartiernes opfattelse af den økonomiske dækning, der skal findes. Men der er tilsagn om, at vi drøfter det i finanslovsfølgere, og så må vi søge at finde en fornuftig løsning på det.

Hr. Kim Behnke spurgte om Sjóvinnubankens økonomi og situation efter den her kapitaloverførsel. Det bedste skøn, vi har, er fra Finansieringsfonden af 1992, hvor skønnet er, at man efter den sidste overførsel her kan sige med de nye hensættelser, at bankens korrektivkonto kommer op på godt 30 pct. af den samlede debitor masse. Det er ganske højt. Jeg kan ikke lige nu erindre mig danske banker, der har været oppe på noget tilsvarende, måske bortset fra Bornholm, som også er oppe på det niveau, men det er ganske højt for et samfund af den her størrelse.

Man skal i det hele taget lige huske, at Sjóvinnubankens betydning på det færøske kapitalmarked svarer til den allerstørste danske banks betydning på det danske kapitalmarked. Hvis vi skal stille det op forholdsvis, er det ganske store dækninger, vi her er kommet frem til, og jeg synes efter de oplysninger, der er tilflydt Statsministeriet, at det er en fornuftig sikkerhedsmargin, man opererer med, og at næste trin selvsagt er, at det færøske samfund – og det hører jeg det vil – gør alt, hvad det kan for nu at få tilpasset sin økonomi og forhåbentlig også få tilført nogle flere fangstmuligheder.

Det sidste har vi jo ikke afgørende indflydelse på, men dér må vi sætte vores lid til, at Nordatlanten også er Færøerne gunstig som tidligere i historien.

Men jeg deltager som sagt gerne i de videre drøftelser og vil besvare de spørgsmål, der bliver stillet.

(Kort bemærkning).

Anne Birgitte Lundholt (KF):

Nu vil jeg gerne være helt sikker på, at vi har forstået hinanden, og jeg vil give tilsagn om, at Det Konservative Folkeparti vil medvirke til at få denne her sag igennem, uden at vi ved, hvordan det løses på finansloven. Men der må være en helt klar forståelse af, at uanset hvordan det løses i finanslovsfølgere, er der også enighed om, at når der skal klares noget på finansloven 1993, så foregår det i enighed mellem de seks partier, og jeg kan forsikre for, at Det Konservative Folkeparti vil være en konstruktiv part i at forsøge at få løst problemet, hvad angår finansloven 1993.

Og så kan jeg trøste statsministeren med, at det parti, der har talt om forøgede privatiseringsindektægter, det er nu også Det Konservative Folkeparti, men jeg er da glad for, hvis andre finanslovspartier har haft samme idé, men vi kan som sagt vende tilbage til det. Der er ingen grund til under behandlingen af selve beslutningsforslaget her at diskutere, hvordan vi skal spare. Vi er enige om, at det er de seks finanslovspartier, der i enighed skal finde finansieringen.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Det, jeg kan sige til fru Anne Birgitte Lundholt lige nu, er, at vi skal tage en drøftelse, men jeg kan ikke, som det ligger, give tilsagn om, at der er enighed om, at et beløb på 350 mio. kr. skal skaffes på finanslov 1993.

Men jeg synes, vi skal sætte os ned og drøfte det, og jeg synes, vi skal anlægge en fornuftig vurdering af, hvad det egentlig er for en type økonomioverførsel til det færøske samfund, vi her taler om. Jeg er enig i, at vi skal have det drøftet igennem, inden andenbehandlingen finder sted. Vi har endnu nogle dage til det. Så tilsagn om, at vi sætter os ned og forhandler om det, men ikke noget tilsagn heroppefra om noget bestemt niveau og nogen bestemt konkret håndtering. Men vi tager initiativet til sådan en drøftelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Helge Sander):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Det Politisk-Økonomiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Den fg. formand (Helge Sander):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlem af Folketinget Erhard Jakobsen (CD) har meddelt mig, at han ikke vil kunne give møde i Tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov, jf. Folketingets forretningsordens § 42, stk. 3, litra c, fra og med den 9. februar 1993 og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Det Udenrigspolitiske Nævn (3/2 93):

Udtræder: Svend Auken (S)
 Nyt medl.: Engell (KF)
 Udtræder: Nyrup Rasmussen (S)
 Nyt medl.: Løvig Simonsen (S)
 Udtræder: Hans Hækkerup (S)
 Nyt medl.: Ole Espersen (S)
 Udtræder: Arne Melchior (CD)
 Nyt medl.: Duetoft (CD)
 Udtræder: Gammelgaard (KF)
 Nyt medl.: Ahlmann-Ohlsen (KF)
 Udtræder: Ahlmann-Ohlsen (KF)
 Nyt medl.: Poul Schlüter (KF)
 Udtræder: Jørgen Winther (V)
 Nyt medl.: Ellemann-Jensen (V)
 Udtræder: Bjørn Westh (S)
 Ny stedf.: Henning Dyremose (KF)
 Udtræder: Helle Degn (S)
 Ny stedf.: Poul Nielson (S)
 Udtræder: Lykketoft (S)

Ny stedf.: Frank Jensen (S)
 Udtræder: Duetoft (CD)
 Ny stedf.: Sonja Albrink (CD)
 Udtræder: Fischer (KF)
 Ny stedf.: Per Stig Møller (KF)
 Udtræder: Helge Adam Møller (KF)
 Ny stedf.: Kent Kirk (KF)
 Udtræder: Charlotte Antonsen (V)
 Ny stedf.: Jørgen Winther (V)

Indfødsretsudvalget (3/2 93):

Udtræder: Henning Rasmussen (S)
 Nyt medl.: Helge Adam Møller (KF)
 Udtræder: Helge Adam Møller (KF)
 Nyt medl.: Pernille Sams (KF).

Kirkeudvalget (3/2 93):

Udtræder: Agnete Laustsen (KF)
 Nyt medl.: Torben Rechendorff (KF)
 Udtræder: Rønholt (KF)
 Ny stedf.: Agnete Laustsen (KF).

Valutaudvalget (3/2 93):

Udtræder: Frank Jensen (S)
 Nyt medl.: Bakholt (S)

Kommunaludvalget (3/2 93):

Udtræder: Hanne Andersen (S)
 Nyt medl.: Erling Christensen (S)
 Udtræder: Karen Højte Jensen (KF)
 Nyt medl.: Torben Rechendorff (KF)
 Udtræder: John Vinther (KF)
 Nyt medl.: Kirkegaard (KF)
 Udtræder: Mejdahl (V)
 Nyt medl.: Else Winther Andersen (V)
 Udtræder: Erling Christensen (S)
 Ny stedf.: Ingrid Rasmussen (S)
 Udtræder: Pernille Sams (KF)
 Ny stedf.: Karen Højte Jensen (KF)
 Udtræder: Svend Aage Jensby (V)
 Ny stedf.: Svend Erik Hovmand (V).

Kulturudvalget (3/2 93):

Udtræder: Birte Weiss (S)
 Nyt medl.: Lise Hækkerup (S)
 Udtræder: Grethe Fenger Møller (KF)
 Nyt medl.: H. P. Clausen (KF)
 Udtræder: Helge Mortensen (S)
 Ny stedf.: Taanquist (S)
 Udtræder: Lise Hækkerup (S)
 Ny stedf.: Henning Gjellerod (S)

[Den fg. formand]

Udtræder: Jens Jørgensen (KF)
 Ny stedf.: Aagaard (KF)
 Udtræder: Bodil Thrane (V)
 Ny stedf.: Bertel Haarder (V)
 Udtræder: John Vinther (KF)
 Ny stedf.: Grethe Fenger Møller (KF).

Landbrugs- og Fiskeriudvalget (3/2 93):

Udtræder: Jacob Lindenskov (S)
 Nyt medl.: Svend Aage Jensen (CD)
 Udtræder: Bjørn Westh (S)
 Nyt medl.: Henning Gjellerod (S)
 Udtræder: Svend Heiselberg (V)
 Nyt medl.: Tørnæs (V)
 Udtræder: Henning Gjellerod (S)
 Ny stedf.: Kaj Poulsen (S)
 Udtræder: Jytte Hilden (S)
 Ny stedf.: Helen Jørgensen (S)
 Udtræder: Fischer (KF)
 Ny stedf.: Kirkegaard (KF)
 Udtræder: Eva Møller (KF)
 Ny stedf.: Kent Kirk (KF).

Markedsudvalget (3/2 93):

Udtræder: Bjørn Westh (S)
 Nyt medl.: Ritt Bjerregaard (S)
 Udtræder: Rønholt (KF)
 Nyt medl.: Henning Dyremose (KF)
 Udtræder: Niels Anker Kofoed (V)
 Nyt medl.: Tørnæs (V)
 Udtræder: Helge Sander (V)
 Nyt medl.: Fogh Rasmussen (V)
 Udtræder: Ingrid Rasmussen (S)
 Ny stedf.: Poul Nielson (S)
 Udtræder: Hans Hækkerup (S)
 Ny stedf.: Dorte Bennedsen (S)
 Udtræder: Fischer (KF)
 Ny stedf.: Kirkegaard (KF)
 Udtræder: Ninn-Hansen (KF)
 Ny stedf.: Rønholt (KF)
 Udtræder: Eva Kjer Hansen (V)
 Ny stedf.: Thor Pedersen (V)
 Udtræder: Sønderby (V)
 Ny stedf.: Niels Anker Kofoed (V)
 Udtræder: Jens Jørgensen (KF)
 Ny stedf.: Anne Birgitte Lundholt (KF).

Udvalget vedrørende Teknologinævnet (3/2 93):

Udtræder: Jytte Hilden (S)
 Nyt medl.: Sonja Mikkelsen (S)
 Udtræder: Helge Mortensen (S)
 Nyt medl.: Ole Vagn Christensen (S)

Udtræder: Eva Møller (KF)
 Nyt medl.: H. P. Clausen (KF)

Udvalget for Forretningsordenen (3/2 93):

Udtræder: Nyrup Rasmussen (S)
 Nyt medl.: Løvig Simonsen (S)
 Udtræder: Pia Gjellerup (S)
 Nyt medl.: Ingrid Rasmussen (S)
 Udtræder: Stavad (S)
 Nyt medl.: Frank Jensen (S)
 Udtræder: Torben Lund (S)
 Nyt medl.: Jørn Pedersen (S)
 Udtræder: Arne Melchior (CD)
 Nyt medl.: Bente Juncker (CD)
 Udtræder: Gammelgaard (KF)
 Nyt medl.: Engell (KF)
 Nyt medl.: Gammelgaard (KF)
 Udtræder: Mejdahl (V)
 Nyt medl.: Birthe Rønn Hornbech (V)

Udvalget vedrørende Det Etsiske Råd (3/2 93):

Udtræder: Torben Lund (S)
 Nyt medl.: Dorte Bennedsen (S)
 Udtræder: Karen Højte Jensen (KF)
 Nyt medl.: Torben Rechendorff (KF)
 Udtræder: Frank Jensen (S)
 Ny stedf.: Henning Gjellerod (S)
 Udtræder: Jens Jørgensen (KF)
 Ny stedf.: Karen Højte Jensen (KF)

Udvalget til Valgs Prøvelse (3/2 93):

Udtræder: Henning Rasmussen (S)
 Nyt medl.: Bjarne Laustsen (S)
 Udtræder: Karen Højte Jensen (KF)
 Nyt medl.: Ikast (KF)

Dansk Interparlamentarisk Gruppens bestyrelse (3/2 93):

Udtræder: Helen Beim (S)
 Nyt medl.: Henrik Dam Kristensen (S)
 Udtræder: Jytte Hilden (S)
 Nyt medl.: Eva Fatum (S)
 Udtræder: Arne Melchior (CD)
 Nyt medl.: Bente Juncker (CD)
 Udtræder: Henrik Dam Kristensen (S)
 Ny stedf.: Lise Hækkerup (S)
 Udtræder: Eva Fatum (S)
 Ny stedf.: Holger Graversen (S)
 Udtræder: Bente Juncker (CD)
 Ny stedf.: Jette Pors (CD)

Udvalget vedrørende Dansk Sikkerhedspolitik (3/2 93):

[Den fg. formand]

Udtræder: Svend Auken (S)
 Nyt medl.: Anna-Marie Hansen (S)
 Udtræder: Hans Hækkerup (S)
 Nyt medl.: Pernille Forchhammer (S)
 Udtræder: Ingrid Rasmussen (S)
 Nyt medl.: Enggaard (V)
 Udtræder: Arne Melchior (CD)
 Nyt medl.: Svend Aage Jensen (CD)
 Udtræder: Gammelgaard (KF)
 Nyt medl.: Engell (KF)
 Udtræder: Anna-Marie Hansen (S)
 Ny stedf.: Lotte Henriksen (S)
 Udtræder: Trøjborg (S)
 Ny stedf.: Poul Andersen (S)
 Udtræder: Fischer (KF)
 Ny stedf.: Per Stig Møller (KF)
 Udtræder: Ivar Hansen (V)
 Ny stedf.: Peter Brixtofte (V)

Udvalget vedrørende en Bæredygtig Landbrugsudvikling (3/2 93):

Udtræder: Bjørn Westh (S)
 Nyt medl.: Bodil Thrane (V)
 Udtræder: Dorte Bennedsen (S)
 Nyt medl.: Erling Christensen (S)
 Udtræder: Erling Christensen (S)
 Ny stedf.: Dorte Bennedsen (S)
 Udtræder: Agnete Laustsen (KF)
 Ny stedf.: Ikast (KF)

North Atlantic Assembly (3/2 93):

Udtræder: Hans Hækkerup (S)
 Nyt medl.: Helen Beim (S)
 Udtræder: Trøjborg (S)
 Nyt medl.: Ove Fich (S)
 Udtræder: Grethe Fenger Møller (KF)
 Nyt medl.: Helge Adam Møller (KF)

CSCE's parlamentariske forsamling (3/2 93):

Udtræder: Hans Hækkerup (S)
 Ny stedf.: Løvig Simonsen (S)

Det Energipolitiske Udvalg (3/2 93):

Udtræder: Helge Mortensen (S)
 Nyt medl.: Enggaard (V)
 Udtræder: Ingrid Rasmussen (S)
 Nyt medl.: Atli Dam (S)
 Udtræder: Stavad (S)
 Ny stedf.: Ingrid Rasmussen (S)
 Udtræder: Mariann Fischer Boel (V)
 Ny stedf.: Tørnæs (V)

Forskningsudvalget (3/2 93):

Udtræder: Søren Hansen (S)
 Nyt medl.: Poul Andersen (S)
 Udtræder: Karen Jespersen (S)
 Nyt medl.: H. P. Clausen (KF)
 Udtræder: Helen Jørgensen (S)
 Nyt medl.: Helen Beim (S)
 Udtræder: Jens Jørgensen (KF)
 Nyt medl.: John Vinther (KF)
 Udtræder: Filt Jensen (V)
 Nyt medl.: Bertel Haarder (V)
 Udtræder: Pia Gjellerup (S)
 Ny stedf.: Ole Vagn Christensen (S)
 Udtræder: John Vinther (KF)
 Ny stedf.: Jens Jørgensen (KF)
 Udtræder: Ahlmann-Ohlsen (KF)
 Ny stedf.: Per Stig Møller (KF)

Retsudvalget (3/2 93):

Udtræder: Frank Jensen (S)
 Nyt medl.: Lissa Mathiasen (S)
 Udtræder: Karen Jespersen (S)
 Nyt medl.: Ole Espersen (S)
 Udtræder: Torben Lund (S)
 Ny stedf.: Else Marie Mortensen (S)
 Udtræder: Lissa Mathiasen (S)
 Ny stedf.: Jimmy Stahr (S)
 Udtræder: Ole Espersen (S)
 Ny stedf.: Peder Sass (S)
 Udtræder: Ninn-Hansen (KF)
 Ny stedf.: Pia Christmas-Møller (KF)

Finansudvalget (3/2 93):

Udtræder: Helle Degn (S)
 Nyt medl.: Thor Pedersen (V)
 Udtræder: Lykketoft (S)
 Nyt medl.: Frank Jensen (S)
 Udtræder: Stavad (S)
 Nyt medl.: Klaus Hækkerup (S)
 Udtræder: Henning Rasmussen (S)
 Nyt medl.: Hans Erenbjerg (UP)
 Udtræder: Henning Andersen (KF)
 Nyt medl.: Anne Birgitte Lundholt (KF)
 Udtræder: Grove (KF)
 Nyt medl.: Henning Andersen (KF)

Skatteudvalget (3/2 93):

Udtræder: Pia Gjellerup (S)
 Nyt medl.: Hjortnæs (S)
 Udtræder: Stavad (S)
 Nyt medl.: Henning Nielsen (S)
 Udtræder: Pernille Sams (KF)

[Den fg. formand]

Nyt medl.: Kirkegaard (KF)
 Udtræder: Mariann Fischer Boel (V)
 Nyt medl.: Peter Brixtofte (V)
 Udtræder: Lykketoft (S)
 Ny stedf.: Poul Andersen (S)
 Udtræder: Karen Jespersen (S)
 Ny stedf.: Jan Petersen (S)
 Udtræder: Fischer (KF)
 Ny stedf.: Pernille Sams (KF)
 Udtræder: Helge Sander (V)
 Ny stedf.: Mariann Fischer Boel (V)
 Udtræder: Agnete Laustsen (KF)
 Ny stedf.: Kai Dige Bach (KF)

Socialudvalget (3/2 93):

Udtræder: Jytte Andersen (S)
 Nyt medl.: Else Winther Andersen (V)
 Udtræder: Karen Jespersen (S)
 Nyt medl.: Peder Sass (S)
 Udtræder: Jytte Hilden (S)
 Nyt medl.: Bjarne Laustsen (S)
 Udtræder: Hanne Severinsen (V)
 Nyt medl.: Bertel Haarder (V)
 Udtræder: Peder Sass (S)
 Ny stedf.: Lone Møller (S)

Sundhedsudvalget (3/2 93):

Udtræder: Torben Lund (S)
 Nyt medl.: Torben Rechendorff (KF)
 Udtræder: Kai Dige Bach (KF)
 Ny stedf.: John Vinther (KF)
 Udtræder: Jens Jørgensen (KF)
 Ny stedf.: Grove (KF)

Trafikudvalget (3/2 93):

Udtræder: Birte Weiss (S)
 Nyt medl.: Svend Erik Hovmand (V)
 Udtræder: Helge Mortensen (S)
 Nyt medl.: Bakholt (S)
 Udtræder: Arne Melchior (CD)
 Nyt medl.: Sonja Albrink (CD)
 Udtræder: Fischer (KF)
 Nyt medl.: Ikast (KF)
 Udtræder: Bakholt (S)
 Ny stedf.: Erling Christensen (S)
 Udtræder: Sonja Albrink (CD)
 Ny stedf.: Svend Aage Jensen (CD)
 Udtræder: Grove (KF)
 Ny stedf.: H. P. Clausen (KF)
 Udtræder: Helge Adam Møller (KF)
 Ny stedf.: Pernille Sams (KF)
 Udtræder som observatør: Hans Erenbjerg (UP)

Uddannelsesudvalget (3/2 93):

Udtræder: Helle Degn (S)
 Nyt medl.: Poul Erik Dyrland (S)
 Udtræder: Jytte Hilden (S)
 Nyt medl.: Baadsgaard (S)
 Udtræder: Poul Erik Dyrland (S)
 Ny stedf.: Peder Sass (S)
 Udtræder: Baadsgaard (S)
 Ny stedf.: Jan Petersen (S)
 Udtræder: Per Tærsebøl (KF)
 Ny stedf.: Kirkegaard (KF)
 Udtræder: Filt Jensen (V)
 Ny stedf.: Else Winther Andersen (V)
 Udtræder: Bodil Thrane (V)
 Ny stedf.: Bertel Haarder (V)

Det Politisk-Økonomiske Udvalg (3/2 93):

Udtræder: Svend Auken (S)
 Nyt medl.: Jes Luunde (SF)
 Udtræder: Lykketoft (S)
 Nyt medl.: Ole Vagn Christensen (S)
 Udtræder: Henning Rasmussen (S)
 Nyt medl.: Sonja Mikkelsen (S)
 Udtræder: Nyrup Rasmussen (S)
 Nyt medl.: Løvig Simonsen (S)
 Udtræder: Stavad (S)
 Nyt medl.: Frank Jensen (S)
 Udtræder: Mimi Jakobsen (CD)
 Nyt medl.: Duetoft (CD)
 Udtræder: Grethe Fenger Møller (KF)
 Nyt medl.: Per Stig Møller (KF)
 Udtræder: Ivar Hansen (V)
 Nyt medl.: Peter Brixtofte (V)
 Udtræder: Frank Jensen (S)
 Ny stedf.: Lotte Henriksen (S)
 Udtræder: Birte Weiss (S)
 Ny stedf.: Jørn Pedersen (S)
 Udtræder: Duetoft (CD)
 Ny stedf.: Sonja Albrink (CD)
 Udtræder: Kai Dige Bach (KF)
 Ny stedf.: Henning Dyremose (KF)
 Udtræder: Mejdahl (V)
 Ny stedf.: Ellemann-Jensen (V)

Boligudvalget (3/2 93):

Udtræder: Pia Gjellerup (S)
 Nyt medl.: Søren Hansen (S)
 Udtræder: Fischer (KF)
 Nyt medl.: Aagaard (KF)
 Udtræder: Karen Jespersen (S)
 Ny stedf.: Erik B. Smith (S)
 Udtræder: Ahlmann-Ohlsen (KF)

[Den fg. formand]

Ny stedf.: Fischer (KF)
Udtræder: Bente Grønfeldt (V)
Ny stedf.: Svend Erik Hovmand (V)

Erhvervsudvalget (3/2 93):

Udtræder: Trøjborg (S)
Nyt medl.: Eva Fatum (S)
Udtræder: Løvig Simonsen (S)
Nyt medl.: Lissa Mathiasen (S)
Udtræder: Lissa Mathiasen (S)
Ny stedf.: Tove Lindbo Larsen (S)
Udtræder: Aagaard (KF)
Ny stedf.: Kirkegaard (KF)
Udtræder: Charlotte Antonsen (V)
Ny stedf.: Svend Erik Hovmand (V)
Udtræder: Agnete Laustsen (KF)
Ny stedf.: Per Tærsebøl (KF)

Arbejdsmarkedsudvalget (3/2 93):

Udtræder som observatør: Hans Erenbjerg (UP)

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 9. februar 1993 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 21.56
